

DISSE^TATI^O IN AVGVRALIS MEDICA
DE
INSECTIS COLEOPTERIS,
NEC NON
DE
**PLANTIS QVIBVS DAM
RARIORIBVS,
CVM IC.**

QVAM
CONSENTIENTE GRATIOSA FACVLTATE MEDICA
PRAESIDE
VIRO EXCELLENTISSIMO ATQVE EXPERIENTISSIMO
**GEORGIO FRIDERICO
SIGWART,**
PHILOS. ET MEDIC. DOCT.
MEDICIN. CHIRVRG. ET ANATOM. PROF. PVBL. ORD.
MEDICO AVLICO WIRTEMB.
R R O L I C E N T I A
SVMMOS IN MEDICINA HONORES ET PRIVILEGIA
DOCTORALIA RITE CAPESSENDI
PVBLICE VENTILABIT
A V C T O R
IOSEPHVS THEOPHILVS KOELREVTER, *Nicro-Sulzensis*,
D. XXVII. IVN. MDCCCLV.

TVBINGAE
LITTERIS ERHARDIANIS.

Apr. 1908
17993

P R A E F A T I O.

Quamvis Historia Insectorum cum a priscis abhinc temporibus, tum etiam in hoc seculo multorum virorum indefessa tractata fuerit industria, hujus tamen scientiae vastissimus campus plurima adhuc offert aut melius disquirenda aut noviter detegenda. Inter veteres PLINIVS, ALDROVANDVS, atque IONSTONVS erant praeclari, inter modernos autem RAIVS, REDI, SCHWAMMERDAMIVS, FRISCHIVS, REAVMVRIVS, LINNAEVS, de GEER atque ROESELIVS hanc historiae naturalis partem ulterius dilucidare allaborarunt. Hi ipsi pro distinguendis tam multis tamque variis animalibus certos atque determinatos quæsivere characteres, quibus omnia in proprias Classes, Ordines, Genera & Species redigere possent; in primis Cel. LINNAEVS in Systemate Naturæ septem constituit Insectorum Ordines, sub quibus unum & sexaginta genera comprehenduntur, quorum characteres brevissimis verbis consignavit; Ut autem Cel. LINNAEVS Systema suum non pro plane naturali venditavit,

A

vit,

vit, ita illud ipsum non omni exceptione majus esse facile est judicatu. Ast! quis tale quid de Insectoris desiderabit, cum hoc ne in Botanica quidem tamdiu exculta, nemo mortalium huc usque præstare potuerit. Eo minus a me talia esse speranda, facile largior, cum studio huicce non ultra quatuor annos, dum jucunda interdum severis misere licuit, operam dederim; ista tamen qualiacunque, ne justo plus timidus videar, æquo Experientissimorum Vrrorum judicio relinquam. Genera in primis Insectorum secundum eorum characteres essentiales & accidentales describenda mihi proposui, simul vero Tabulam Synopticam partialem præmittam, ut notæ characteristicæ generaliores a specialioribus melius possint distingui. Sic & de statu Insectorum potissimum perfecto sermo erit, ac de mutationibus eorum, quas in incremento corporis subire debent, pauca quædam hinc & inde adjungam. Quoad reliquum supervacaneum duco, hanc historiæ naturalis partem laudibus extollere, sique eam contra injurias atque contemtum eorum securam reddere, quibus omnia displacent, quæ non intelligunt, res enim ipsa loquitur, omnibus certe temporibus investigatio corporum naturalium etiam hujus generis non exiguum nobis attulit usum, & in posterum eo majorem præbebit utilitatem, quo majorem curam huic scientiæ ulterius perficiendæ adhibebunt naturæ scrutatores. Sane in Physica, Medicina & Oeconomia multa detecta fuerunt, quæ sine accurata rerum disquisitione fortassis abscondita mansissent. Nulla præterea adest ratio, quare nos ex hac scientiæ parte minus emolumenti exspectemus, quam ex alia, cum multitudo rerum, si non major, certe æqualis sit.

§. I.

Antequam Ordinum ac Generum distributionem aggredior,
brevissimis tantum verbis generaliora quædam de In-
sectis earumque partibus præponere liceat.

§. II.

Insecta appellantur omnia animalia, quorum corpus in va-
rias incisuras, segmenta, atque commissuras transversim di-
sum est. Græcis ob eandem rationem ἔντομα audiunt.

§. III.

Insectum est animal polypodium, cute plus minusve ossea
tectum, antennisque capiti insidentibus præditum.

§. IV.

Ratione structuræ cum externarum tum internarum par-
tium ab aliis animalibus multum differunt Insecta. Imo quoad
differentiam externalam mox in oculos incurrit *cutis ossea*, contra
naturæ morem extus collocata, cum in plerisque animalibus
ossa vel cartilagines firmamenti loco carnibus substernantur;
in his vero ossa carnibus non continguntur, sed contra ossibus
carnes.

§. V.

Ratio hujus fabricæ, quam intellectus humanus assequi po-
test, in hoc forte erit quærenda, ut scil. tam parvula tamque
tenella animalcula injurias externas, quas aut sibimet ipsis in-
ducunt, aut ab aliis ipsis inferuntur, facilius tolerare melius-
que avertere queant. Et quid non istis metuendum esset ab
ardore Solis ac rigore hyemali, nisi Creator Sapientissimus illis
loricam quasi concessisset, qua mediante non solum ab exsicca-
tione ac perspiratione nimia tuta sunt, sed tempore etiam hye-
mali intensissimum gelu sine humorum consistentia preferre
possunt. Et quod transpiratio insensibilis aucta vel imminuta
multum ad vitam aut contrahendam aut prorogandam tribuat,
experimenta a viris in scientia naturali longe celeberrimis in-
sectorum causa instituta abunde docent.

A 2

§. VI.

§. VI.

At quis fortassis objiciet, dari quædam Insecta, quæ levissimo etiam attac^tu destruuntur, quomodo hoc fieri posset, si loricata essent; sed hi ipsi sciant, cunctem horum animalculorum licet tenuissimorum ratione partium internarum habita satis duram esse; adeoque vera stabit sententia, nullum dari Insectum, quod cuncte ossa non sit involutum. Probant hoc assertum in primis Chermes, Podura, Acarus, Pediculus &c.

§. VII.

Secundo Insecta differunt ratione *Antennarum*, quibus plerique animalia destituuntur. Antenna dicitur organum mobile, articulationibus variis compositum, capiti affixum, tactuque inserviens. Quamvis dentur animalia, & præcipue inter vermes, quibus pariter ac Insectis antennæ sunt concessæ, harum tamen structura multum differt; ut plurimum enim ex unicæ fibrarum tum musculosarum tum nervosarum tractu sine ulla articulatione constant. Quoad formam organum hocce in Insectis variii generis etiam multum variat, ex articulis quandoque subrotundis, ovalibus, linearibus, conoideis &c. consti^{tu}untur, quædam in suis extremitatibus clavam gerunt, quæ in Scarabæis e. g. e lamellis parallelis, in Dermeste vero ex lamellis quasi connatis s. incisuris & sulcis composita est. Quandoque respectu corporis brevissimæ sunt, ut in Libellulis, Cicadis, Ephemeris &c. quandoque vero longissimæ, quod Phryganeæ, Grylli & plurimæ Phalenæ suis exemplis probant. Pro diversa conformatione & compositione articulorum vocantur clavatae, perfoliatæ, ramosæ, moniliformes, filiformes, setaceæ, de quibus plura in sequentibus dicentur. Hoc tam exquisitæ sensationis organum sine dubio tactui Insectorum inseruit, quo scil. omnia objecta accurate distinguere norunt, an ipsis grata sint, nec ne? An vero isto aërem quoque sonorum percipiunt, ut Physicorum quidam putarunt, res est adhuc ulterius disquirenda, subtilissima certe hujus organi fabrica huic sententiæ non plane repugnat. Forte hic natura sensum posuit, nobis plane incognitum, cujus detectio ab accuratiore, quam
huc

huc usque factum fuit, dissectione aliquo modo speranda esset,
quæ in Gammaris marinis optime institueretur.

§. VIII.

Tertio oculorum fabrica in Insectis longe aliter sese habet, quam in ceteris animalibus. Oculi Insectorum tam mirifico ac plane singulari modo sunt constructi, ut necessario quemvis in summam rapiant admirationem. In omnibus aliis animalibus ex unica tantum lente constant, in his vero plura sæpe millia lenticularum hexagonarum in unico bulbo aggregantur, quarum singulæ proprio filamento incumbunt. Ad objecta igitur propinquiora contemplanda ejusmodi lenticulas factas fuisse valde verosimile est, quamvis Sapientissimus Creator præter compositos istos oculos multis generibus simplices quoque concesserit, quorum ope objecta quoque remotiora percipere queunt. Illi pro microscopiis, hi vero pro telescopiis commode haberri possunt.

§. IX.

Quarto, si *pedes* spectemus, statim notabiles quædam deprehenduntur differentiæ in situ & numero in primis fundatae. Quoad situm in genere pedes Insectorum pectori affixos, abdomen vero iisdem destitutum esse videmus, excepto Oniscorum ac Scolopendarum genere, quorum pedes singuli segmento adnectuntur. In specie vero partes, quibus componuntur pedes, singulæ singulis secundum pedis longitudinem solummodo junguntur, nunquam vero lateraliter, id quod in extremitate præsertim pede s. planta apparet, cuius articuli contrario ac in aliis modo sese rectâ excipiunt. Dein numerus eorumdem plerumque senarius nec infra quatuor descendit, id quod rarius, neque ultra centum & viginti circiter ascendit, quod rarissimum; Hoc Scolopendræ, illud e Cimicum & Papilionum genere quidam docent.

§. X.

Quod ad *internam Insectorum structuram* attinet, respirationis organum præ reliquis visceribus singulari plane modo constructum esse videtur, & in hoc in primis ab aliis differt, quod *Insecta* per plures tracheas variaque loca aërem ducant, cum idem in aliis animalibus per unicum tantum canalem in pulmones derivetur, ac per eundem iterum reddatur, in illis vero aër per plurimos ac innumeros poros e corpore iterum transeat. Orificia harum trachearum valvulis quandoque instructa stigmata vocantur; Ipsæ tracheæ pellucidæ, argenteo aut perlaceo splendore nitentes, annulis cartilagineis elasticis membrana inter se junctis compositæ, semper post animalis mortem quoque patentes, in minores sensim ac minores ramos divisæ, variisque anastomosis inter se junctæ, innumeris ramifications per caput, Antennas, pectus, abdomen, pedes, ac, ut paucis dicam, omnes corporis partes distribuuntur. Non raro minores rami in vesiculos ovales, membranaceas, annulis antea depositis, in tot quasi diverticula aërea dilatati, ex his iterum cylindrici facti, aenulisque elasticis denuo prædicti ulterius dividuntur. Hæ tracheæ, quo sæpius in imperfecto statu exuvias suas deposuerunt, eo ampliores in statu perfectionis apparent. Alias insuper differentias, cerebri e. g. cordis, arteriarum, ventriculi, intestinorum &c. indicare possem, quoniam vero levioris momenti viæ sunt, brevitatis causa lubenter eas hic omittam.

§. XI.

Præpositis hisce generalioribus, ordo nunc requirit, ut dispositionem Insectorum Coleoptratorum exhibeam, secundum quam in familias ac genera rediguntur.

§. XII.

§. XII.

Tabula Synoptica.

Insecta sunt

Cl. I. *Alata.*

Fam. I. Coleoptera.

Ord. I. Elytris alas totumque
dorsum tegentibus.

- Gen. 1. Scarabæus.
2. Dermestes.
3. Caffida.
4. Coccinella.
5. Chrysomela.
6. Curculio.
7. Cerambyx.
8. Carabus.
9. Cicindela.
10. Mordella.
11. Dytiscus.
12. Elater.
13. Cantharis.
14. Blatta.
15. Gryllus.
16. Phylaps.

Ord. II. Elytris alas, sed partem
tantum dorsi tegentibus.

1. Staphylinus
2. Forficula.

Ord. III. Elytris partem tantum
alarum dorsique tegentibus.

1. Necydalis.

Ord. IV. Elytris coadunatis.

1. Tenebrio.

Ord. V. Elytris distantibus.

1. Meloe.

§. XIII.

Coleoptera a κολεός, vagina, & πτέρυξ, ala, s. vaginipennia dicuntur Insecta, quorum alæ aut dorsum vaginis s. operculis duobus duris, corneo - crustaceis conteguntur. Nota autem essentialis, qua Coleoptera ab aliis distingui possunt, in maxillis consistit transversis, mobilibus; adeoque omnia Insecta rostro Suctorio prædita, e. g. Cicadæ, & Notonectæ ex hac Familia excluduntur, quamvis vaginipennia sint. Familia hæc omnium facile amplissima censetur, utpote ultra viginti genera exhibens, sub quibus plurimæ species comprehenduntur. Omnia Coleoptera duritie, colorum diversissimorum splendore ac longævitate reliqua plerumque Insecta antecellunt; hæc enim utplurimum sunt, quæ sine calamitate sub lapidibus & terra hyemale frigus perdurant, ac ineunte vere, e somno isto diurno resuscitata, aucta prius humorum circulatione, reviviscunt.

Gen. I.

Veteres sub nomine SCARABÆORVM omnia Insecta vaginipennia intellexerunt, quorum alæ elytris s. vaginis conteguntur; cum autem varietas horum animalculorum tanta sit, tamque notabiles adsint differentiæ, nomen istud antea nimis late sumtum pro generico recepit Cl. LINNAEVS, cuius generis characteres in antennis posuit clavatis, longitudinaliter fissilibus. Varia hujus generis prostant Synonyma apud Autores, quæ vero omnia ad species proprias reducuntur a systematicis; e. g. Cervus volans, Rhinoceros, Buceros, quorum cornua cum Cervi, Rhinocerotis, ac Bucerotis cornubus quandam habuere similitudinem; Platyceros, a situ cornuum horizontali; Pilularius, ob pilas, quas sibi ante ultimam mutationem vel ex terra, ligno aliisve materiis construere solent; Smaragdulus, ob colorem, & quæ sunt alia. Scarabæi omnes cute teguntur satis dura, coloribusque mire inter se variant. Magnitudine quoque insigniter inter se differunt; dantur sc. semen milii solis magnitudine vix æquantes, sunt etiam, ex India in primis Orientali, sex & octo pollicum longitudinem excedentes.

cedentes. Vis eorum potissimum consistit in musculis pedum & cornuum, quibus pondera satis notabilia superare valent. Incessus eorum tardior est. Masculi quarundam specierum cornuti sunt, quorum cornua & processus pro varia direccione, mobilitate, immobilitate, numero, situ & figura multum inter se differunt. Notandum insuper, quod horum feminæ aut nulla aut valde pusilla cornua & apophyses gerant. Habitantes in arboribus & plantis, quarum succum aut flores consumunt, alii stercoribus variis delectantur, in quibus in vaccino præcipue, cuniculos faciunt, inter se communicantes. Ova singulatim in terram deponunt aut lignum putrefactum, e quibus deinceps erucæ hexapodæ, ex albido plerumque flavescentes capiteque brunneo præditæ excluduntur. Varii varios quoque odores spargunt; Scarabæus e. g. clypeo marginato; elytris nigris, fasciis duabus transversis flavis undulatis, Moschum redolent, & Scarabæus niger, fasciis elytrorum duabus luteis coadunatis, Roseæ odorem spirat. Antequam moriuntur, quidam eorum coitu debilitati morbo corripiuntur, quem Phthirias in vocant; plurimi sc. acari scuta eorum abdominalia occupantes, ova sua aut intra juncturas deponunt, aut proprio pedunculo poris infigunt. Hisce Parasitis etiam post mortem non citius liberantur, donec omne, quod inest, humidum ab iis consumatum sit. Terminus vitæ saepius non ultra mensem extenditur, uti id Scarabæi arborei vulgares & solstitialis testantur; quandoque vero annum perdurat, quod hybernacula eorum declarant. A generalioribus transeo ad magis specialia. Caput Scarabæorum est depresso, thorace angustius, planiusculum. Oculi subrotundi, nigri. Antennæ, capite longiores, ex articulis modo subrotundis, modo linearibus constant; extremitas earum est clavata vel crassior, ex interiore parte in lamellas mobiles divisa aut erectas aut patentes. Circa faciem oculi anteriorem inseruntur antennæ articulo saepe vix conspicuo, cui per enarthrosis junctæ sunt. Si in medio quoque cum motu flecentur, articulatio pari ratione sese habet, hoc tantum cum discriminé, ut motus s. inflexio introrsum fiat, non vero extrorsum & retrorsum. Maxillæ sunt arcuatæ, acutæ, similes

plices aut introrsum dentatae. Antennulae oris quatuor, incurvatae, duabus exterioribus longioribus, articulis compонuntur oblongis, extimis parum crassioribus. Thorax convexus, ut plurimum latitudine elytrorum. Scutellum triangulare, parvum; in quibusdam plane deest. Elytra circa scutellum articulantur, & in plerisque convexa, pone rotundata aut rесissa, sulcis punctisque excavata conspicuntur. Alæ totæ tectæ sub angulo elytrorum exteriori cum clavica quasi articulantur, quæ oblique extrorsum ducta margini abdominalis jungitur; Versus extremitatem elytrorum propria articulatione inflectuntur, ascendunt, & per semicirculum cruciatim sibi invicim incumbunt, sic, ut extremitas alæ dextræ sinistrum, sinistram dextrum latus occupet. Ex dictis sequitur, quod, si explicitur alæ, elytris quoque longiores esse debeant. Præterea venæ musculique fusco colore tincti totam pellucidam alæ substantiam perreptant. Abdomen inferne convexum. Anterior ejusdem pars inter duo paria pedum postica scutum quasi format, Posterior autem in quinque vel sex segmenta dividitur. Anus in plerisque retusus, raro acuminatus. Pedes (sex) robusti. Primum par thoraci annexum ratione situs præcipue a reliquis distinguitur, femora nempe in adductione oblique deorsum spectant, & extremitas inferior cum extremitate inferiore secundi paris angulum acutum efficit, hinc etiam tibiæ primi paris in adductione supra femora locantur, cum in secundo & tertio pare infra ista situm obtineant. Juncturæ pedum cum ipso corpore maxime variant, modo enim per simplicem articulationem, modo mediante femore quodam secundario, circa axin mobili, perficiuntur. Femora sunt crassa, plus minusve oblonga, superne explanata, inferne convexa. Tibiæ in extremitate superiore tenuissimæ, ad extremitatem usque inferiorem sensim crassiores sunt, margine exteriore primi præcipue paris quandoque & reliquorum serris, dentibus, aciebusve armato. Pedes extremi articulis plerumque triangularibus, numeroque variantibus constructi sunt, & in extremitate inferiore unico duobusve unguiculis incurvis terminantur.

Cha-

Chara^cter hujus generis essentialis consistit 1mo: in Antennis, quarum extremitas clavata ex interiore parte in lamellas mobiles dividitur aut erectas aut patentes; 2do: in margine tibiarum anticarum exteriore dentato.

Gen. II.

Dermestes, a δέρμα, cutis, & ιδίω, edo; Genus hoc quoad corporis formam cum Scarabæis multum convenit, nisi quod ad figuram magis cylindraceam accedant Dermestæ, & aliquanto graciliores sint. Cutis minus dura est, & Magnitudo satis mediocris; maximus scil. eorum, quem novi, pollicem vix æquat. Numerus quoque specierum satis exiguis mihi videatur. Larvæ eorum vario modo damnum inferre solent; quædam libros eorumque tegumenta perforant, quædam farinam & ligna consumunt. Pannis laneis aliæ vescuntur. Præter omnes autem in voracitate excellit Larva ista rufa, Ornithologis in primis nota, quæ exuvias avium quadrupedumque pelles devorat, & ex qua deinceps, mutationibus peractis, Dermestes prodit niger, elytris antice cinereis, qui tam avidus est ciborum, ut sine intermissione ingerat, digerat & excernat; hic est, cui excrementa in longissimorum filorum forma ex ano dependent, extra avium plumas quandoque conspicienda. Hujus animalis natura tam tenax est, ut spiritus ardentes, oleum Terebinthinæ & Spicæ, Camphoram, Aloen, Absynthium, Viride æris &c. sine manifesto detimento perferat, quod experimentis didici sæpius institutis, at tabacum sternutatorium naturæ ejusdem valde inimicum esse docet sequens experimentum: Quatuor aut quinque hujus speciei individua theca inclusi tabaciæ, e qua omne tabacum antea erat exemptum, servavi ea per unam tantum noctem in captivitate, & altero die theca aperta omnia mortua deprehendi; nec ob defectum aëris aut ciborum mortua sunt, namque alia hujus speciei ejusdemque vigoris animalcula in theca recenti reposita vitam ultra aliquot dies protraxerunt. Quid de his sperandum sit, docebit dies. Sunt etiam ex his, qui e plantis nutrimentum hauriunt. Quod

ad vitæ terminum attinet, eadem, quæ Scarabæi, fata experuntur. Caput eorum est depresso. Oculi sunt subrotundi. Antennæ capite longiores, variisque compositæ articulis, clava terminantur utrinque æquali, compressa, transversim sulcata. incisa, incisuris tamen mobilitate destitutis. Reliqua membra, maxillæ sc. Antennulæ oris, Thorax, Scutellum, Elytra, Alæ, Abdomen quoad formam, numerum, proportionem & situm fere cum Scarabæis convenient, exceptis Pedibus, armatura pene omni carentibus & gracilioribus. Tibiæ sc. nullas spinas aut denticulos ostendunt, pedesque extremi unguibus duobus incurvis præditi sunt. Charaæter essentialis constat 1. in Antennis clavatis, quarum clava utrinque æqualis, compressa transversimque incisa est, sine mobilitate tamen laminarum, clavam constituentium; & 2. in tibiis inermibus.

Gen. III.

Cassida, derivatur a cassis, quoniam corpus casside quasi teatum est. Testudo etiam vocatur, plurima scil. hujus generis animalcula quoad formam & incessum testudines repræsentant, totumque corpus uti in testudinibus sub scuto s. clypeo reconditur. Corpus earum est ovale, & quoniam thorax ac elytra notabili margine sunt ampliata, sub quem levissimo etiam attatu faciliæ caput & pedes retrahunt, ex hac quoque ratione cum testudinibus comparatæ eodemque nomine insignitæ fuerunt. Magnitudine præ ceteris non excellunt, nullam certe pollice dimidio multo longiorem deprehendere licuit, sic etiam cum numero specierum comparatum est. Colore inprimis nigro, viridi aut e brunneo flavescente inter se distinguuntur, quamvis præterea dentur aliis quoque coloribus præditæ, inter rariores tamen numerari possunt. Valet etiam hic, quod in proverbio dicitur, de gustibus nimirum non esse disputandum, quædam sc. cadavera, pisces atque animalium pelles in deliciis habent, unde etiam a nonnullis Dermostæ sunt vocatae. Aliæ in ligno putrefacto vixum querunt, quædam herbis earumque

Ho-

floribus delectantur. Sunt etiam, quæ, dum tanguntur, succum pessime fœtentem excernunt. Tempus quoque hiemale transigunt, primo namque vere sub lapidibus istas inveni, quod fere omnibus Coleopteris commune est, & ipse, experientia teste, affirmare possum. Larvæ quarundam corpus habent squamatum, an vero id in omnibus eodem modo sit constructum, ulteriori adhuc disquisitione opus est. Caput Cassidarum est parvum, valde depresso, ac planiusculum. Oculi sunt oblongi, nigricantes. Antennæ ex articulis decem extremitatem versus sensim crassioribus constantes, mediante articulo alio majori & crassiori, capiti junguntur; singuli autem articuli inter se spectati superne crassiores apparent. Maxillæ sunt acutæ, minimæ; Antennulæ oris quatuor. Thorax latus & marginatus est, figura autem variat, modo enim triangulum, modo parallelogrammum format. Scutellum parvum. Elytra lata, marginata, & pro recipiendo ab domine subtus inflexa. Alæ breves & angustæ. Abdomen modo convexum, modo planum. Anus rotundatus & acuminatus. Femora sunt angusta, exceptis anticis, in quibusdam latis & excavatis. Tibiæ extrorsum incurvatæ, inferne crassiores, duabusque spinulis terminatæ. Margo eaurum exterior in plerisque spinulis brevissimis, rigidis tamen instructus est. Pedes extremi, e quatuor aut quinque articulis compositi, duobus insuper aucti sunt unguibus incurvatis. Character essentialis consistit 1. in Antennis extremitatem versus sensim crassioribus, 2do in corpore ovali, clypeato.

Gen. IV.

Coccinella, coccionella deducitur a κόκκος, granum, ob corporis cum grano similitudinem, forte etiam a *Coccinella* Indica, quoniam hujus instar pleræque hujus generis colore rubicundo imbutæ sunt, unde quoque defraudatores quidam corpora coccinellarum indigenarum, elytris antea remotis, veribus scarlatinis immiscuerunt; fraus hæc vero dissimilitudine corporis nimis manifesta facile est detegenda, nec alcali

vermiculis spuriis affusum color ruber subsequitur, e coccinella tamen indica facilime eliciendus. (a) Corpus Coccinellarum est hemisphaericum, glabrum. Color ruber miniaceus & flavus plerumque istas distinguit, lituris s. punctis nigris vario modo interspersis. Incessum habent satis celerem, habita corporis ratione, quod mole exiguum est, & pisum majus non multum superat. Hoc præcipui habent, quod vix tactæ jam decidunt e foliis aut floribus, quibus infederunt, hocque modo sibi ab insidiis præcaveant. Liquorem quoque excernunt flavum, odoris fortis, saporis amariuscum, subsalsi & adstringentis; Provenit hic liquor sub thorace & ex articulatione femorum anticorum cum tibiis, orificia autem armato etiam oculo vix visibilia sunt. Forte e Coccinellis medicamentum variis morbis profligandis idoneum præparari posset, si modo experimenta hujus rei causa instituerentur; copia certe animalculorum & odor huic generi specificus occasionem præbent exoptatissimam. Habitant in foliis & floribus. Coitus earum tardius absolvitur, quo tandem celebrato, femina ovula sua foliis aut arborum corticibus agglutinat, e quibus excluduntur vermes hexapodi, Aphidum plerumque devoratores. Caput Coccinellarum planum, depresso. Oculi subrotundi, convexi, nigri. Antennæ capite longiores, clavatae, articulis circiter decem subrotundis aut oblongis constant, quorum extimi crassiores clavam formant. Maxillæ minimæ, vix arcuatæ. Antennulæ oris quatuor; exterioribus longioribus & crassioribus; omnes tribus componuntur articulis oblongis, quorum extimus paris externi valde crassus est. Thorax marginatus, antice parum exscissus & angulatus, postice vero plus minusve rotundatus. Scutellum deest. Elytra marginata. Alæ in volatu elytris longiores. Abdomen subtus planum, in quinque segmenta divisum. Pedes breves, inermes. Femora compressa, linearis-oblonga, extrorsum parum incurvata. Tibiae rectæ, lineares, femoribus paullo breviores. Pedes extremi tribus constant articulis, quorum primus & secundus plantæ for-

(a) FRISCH. Ins. germ. Tom. IV. pag. 4.

formes sunt, tertius autem hisce superimpositus angustior est, duobusque terminatur unguiculis. Character essentialis de-
sumitur I. a Corpore hemisphærico, marginato, II. ab Anten-
nis clavatis, integris.

Gen. V.

Chrysolomela, a χρυσός, aurum. Vocatur etiam Attelabus, αττέλαβος, locusta, sed minus recte. Corpus earum est ovato-oblängum, convexum, glabrum. Coloribus ornantur variis, modo viridi, coeruleo, inaurato, cupreo, rubro colore re-
splendent, modo flavo nigro fuscoque notantur. Magnitudi-
ne mediocres sunt, maxima sc. earum, quæ mihi cognita est,
pollicem dimidium vix attingit. Numerus specierum non ex-
iguus est. Omnes satis tarde incedunt, antennas alternatim mo-
titantes. Quædam ex ore liquorem saturate flavum excernunt,
odore non ingratum. Coitus earum post unam & alteram ho-
ram absolvitur. Feminæ ovula sua aversæ plerumque foliorum
faciei mediante glutine quodam affigunt, e quibus postea larvæ
proveniunt hexapodæ, folia plantarum ita devastantes, ut pu-
ra videantur sceleta; quædam earum parenchyma cum nervis
durioribus consumunt. Sunt, quæ aversam tantum folii par-
tem comedunt, intacta epidermide superiore & nervis crassiori-
bus, ut sc. ab insidiis animalium tutæ testæque sint, radios-
que solis melius perferre queant. Datur Larva quædam, in
Liliaceis degens, quæ proprio stercore testa incedit. (a)

Antequam ultimam subeunt mutationem, in terram pluri-
mæ se recondunt. Plantas denique & arbores pro habitaculis
ipsis inservire quivis facile perspiciet. Caput depresso, an-
gustum, thoraci satis profunde immersum. Oculi nigri. An-
tennæ filiformes, thorace longiores, articulis decem linearibus
compositæ, quorum infimus reliquis crassior appareat. Ma-
xillæ parvæ, vix conspicuæ. Antennulæ oris quatuor, breves.

Tho-

(a) Hanc: III. REAVMVRIVS optime descripsit delineaque curavit
Tom. III. tab. 17. f. 1. 2.

Thorax teretiusculus. Scutellum, si adeſt, parvum. Elytra convexa. Alæ Scarabæorum more ſub elytris replicatae. Abdomen ſubconvexum. Pedes inermes, magnitudine mediocres. Pedes extremi e quatuor articulis constant, tribus plan-tæformibus, extimoque tenuiori ac duobus hamulis instructo. Hæ ſunt notæ characteristicae, quibus plurimæ chrysomelarum dignoscuntur, dantur vero, quarum corporis partes non in omnibus cum characteribus huc usque allatis convenient; corpus v. g. in quibusdam linearι-oblōngum, caput ejusdem cum thorace latitudinis, oculi valde prominentes, thorax minus convevus, antice profunde exſeffus & angulatus, articuli antennarum magis ſubrotundi ac versus antennarum extremitatem crassiores, & q. f. a. notis characteristicis ſupra allegatis repugnant. Quoniam vero reliquæ chrysomelarum proprietates eæque potiores in iſtis deprehenduntur, ad aliud genus referri nequeunt. Adeoque hiſce notis inter ſe bene comparatis defu-mendus erit character essentialis I. a corpore ovato-oblōngo, convexo, II. ab Antennis filiformibus, thorace longioribus. III. a Thorace teretiusculo.

Gen. VI.

Curculio. Corpus eorum convexum, poſtice crassum, anteriora versus ſenſim gracileſcit, ac in proboscideſ ſ. roſtrum elongatum & arcuatū deſinit. In universum Curculiones quoad corporis formam optime cum porcellis comparantur, aut, ſi placeat, cum Pyri fructu, ſi nempe roſtrum pro pedunculo, corpus vero pro ipſo fructu аſſumatur. Cutis eorum valde dura eſt, adeo ut minimi etiam hujus generis aciculæ puncṭuram non ſine notabili reſiſtentia patiantur. Ipsiſ cutiſ aut pilosa eſt, aut glabra, ac plurimam partem ſcrobiculis ex-cavata, in elytris quorundam lineaſ formantibus. Incessus eo-rum ſatis tardus eſt. Coloribus maxime inter ſe diſferunt, ni-gri ſc. rubri, virides, cœrulei, deaurati & fuſci inveniuntur. Magnitudo eorum apud nos mediocris eſt, in regionibus vero calidioribus multo maiores ſunt, cum noſtratiū maxiſ pol-licem

licem dimidium non multum superent. Numerofæ alias dantur hujus generis species. In terra partim degunt, partim arbores & plantas inhabitant, quarum foliis, gemmis floriferis aut floribus adhuc clausis ovula committunt, e quibus deinceps larvæ prodeunt apodæ, in segmenta annularia divisiæ, maxillisque durioribus instructæ. Istæ florum incolæ petala partesque generationi dicatas corrodunt, relicto plerumque calice, pro tegumento mutationis tempore ipsis inservituro, cujus rei exempla Cerasi, Mali, Scrophulariæ & Frumenti flores omni vere exhibere possunt. Quædam e contrario intra folii cujusdam membranam superiorem ac inferiorem latitantes parenchyma tantum consumunt, in eoque cuniculos rectos, subrotundos aut varie intortos ad ultimam usque mutationem faciunt; hæ Ulmi præsertim, Salicis, Alni, Romicis, Urticæ & Verbasci foliis delectantur. Instanti denique mutationis tempore quædam intra folia remanent, quædam vero ex iis prodeentes in superiore aut inferiore folii superficie vel in ramulo quodam mutationem subeunt. Caput Curculionum est teres, thoraci profunde immersum, adeoque collo visibili destitutum. Oculi ad rostri basin collocati, nigri. Rostrum capiti continuum, elongatum, corneum, lineare, obtusum, plus minusve arcuatum. Antennæ versus rostri extremitatem aut ejusdem medio insistentes, clavatae, articulis decem compositæ, infimo longissimo, intermediis brevioribus, extimis denique brevissimis, subrotundis, crassioribus, clavamque constituentibus. Infimus antennarum articulus in quibusdam dimidiâ antennæ longitudinem æquat, & in adductione retrorsum rostro applicatur, cum altera antennæ pars sub angulo recto ab eodem distet. Maxillæ arcuatæ, acutæ. Antennulæ oris quatuor, intra rostri aperturam plerumque reconditæ. Thorax teretiusculus, modo ovatus, modo conoideus. Scutellum plerumque deficit. Elytra ovato-oblonga, convexa, undique deorsum flexa, ac abdomen arcte cingentia. Abdomen subconvexum a pedibus posticis ad anum usque e quinque segmentis constans. Pedes anteriores majores. Femora superne tenuia, inferne clavata, in quibusdam uno alterove denticulo

ticulo ab interna facie armata. Tibiae fere lineares, versus extremitatem inferiorem paullo crassiores, setis quandoque rigidis terminantur. Pedes extremi articulis tribus plantæformibus constant, accedente ungue duplice arcuato, acuto, quo mediante corporibus tenaciter adhaerent. Characterem hujus generis essentialem dabunt Antennæ clavatæ rostro elongato corneo insidentes.

Gen. VII.

Cerambyx, a Κέρας, cornu, unde etiam *Capricornus*, αἴγειος Græcis, vocatur, quoniam Antennæ *Cerambycum* cornuum Capricorni instar arcuatæ sunt. Corpus eorum, in majoribus præsertim, valde durum, inter omnes vero corporis partes thorax durissima est. Superficies corporis plerumque scrobiculis rarissime vero sulcis excavata est; quandoque glabra appareat; quandoque etiam villis tenuissimis holoserici instar tegitur. Incessum minores species celeriorem ostendunt quam majores. Coloribus variis ornati sunt valde speciosis. Magnitudo cum Scarabæis fere eadem, dantur enim apud nos pediculum non multum superantes, sunt quoque, tres quatuorve pollices longi, in India vero adhuc majores deprehenduntur. (a) Perplures quoque dantur species. Sonum edunt singularem, qui frictione colli ad thoracem, aut thoracis ad elytrorum basin perficitur, quo scil. inter se alliciuntur, eoque forte aliis animalibus terrorem injiciunt, quod in primis facere solent Cerambyces, si manibus contrectantur. Habitant in ligno putrefacto, in pascuis & floribus, quorum succo melleo plurimi delectantur. Larvæ eorum, plerumque in lignis degentes, corpus habent magis rectum, quam Scarabæorum larvæ, & hexapodes sunt. Mutatio non semper in lignis, sed in terra quandoque procedit. Caput crassum, antice depresso; maxillæ exstantes, ut facies quasi felina sit. Oculi rotundi aut oblongi, exstantes, nigri. Antennæ setaceæ, longæ, arcuatæ, articulis decem clavæformibus compositæ, aut capiti aut oculis insistunt.

Ma-

(a) Vid. MERIAN. Inf. Sur.

Maxillæ arcuatæ, acutæ, duræ. Antennulæ oris quatuor, clavatæ, inæquales, articulis tribus constant. Thorax teretiunculus, aut levis aut varie mucronatus. Scutellum parvum. Elytra oblonga vel linearia, ad basin quandoque latiora, pone aut contigua, aut præmorsa. Alæ sub elytra revolutæ. Pedes longi, posticis plerumque longioribus. Abdomen subtus convexum, in quinque segmenta divisum. Femora teretiuscula, superne tenuia, inferne sensim crassiora, clavata. Tibiæ rectæ, inferne crassiores, in extremitate setis instructæ, aut iisdem destitutæ. Pedes extremi articulis quatuor constructi, extimo clavato, unguibus duobus armato. Pedes extremi antici semper articulis tribus plantæformibus cordato - triangularibus componuntur, quarto, uti reliquorum, longiori, hamato. Quam ob causam Lepturæ a Cerambycibus genere separentur, non video, cum major corporis mollities & extremitates elytrorum truncatæ aut præmorsæ characterem essentialē exhibere non possint, mollities enim corporis plerumque magnitudini proportionalis est, ac dantur Lepturæ, quarum extremitates elytrorum minime truncatæ, sed rotundatæ sunt, & vice versa conspiciuntur Cerambyces, quorum extremitates elytrorum truncatæ aut præmorsæ videntur; adeoque ob inconstitiam characterum & proprietates utriusque generi communes mea opinione iterum combinari possent. Buprestæ Autorum quorundam proprium genus vix constituunt, sed omnes hue usque cognitæ species ob affinitatem pariter Cerambycum generi inserantur. Thorax enim horum animalculorum teretiunculus, facies torva, incessus tardior & q. s. a. maximam cum Cerambycibus similitudinem ostendunt. Nec vox Buprestis hoc quadrat, dicitur enim παρὰ τὸ τὸν βῆν ἐμπιμπρεστοῦ, de quo PLINIVS hæc habet: „Buprestis animal rarum in Italia, simil „ limum Scarabæo longipedi. Fallit inter herbas bovem maxi „ me, inde nomen invenit, devoratumpue tacto felle ita in „ flammat, ut rumpat., L. XXX. C. IV. Et FRANZIVS in Hist. Anim.: „Buprestes est genus Cantharidum, quod solet „ bobus esse valde molestum. Pedes habet octo ferratos,, &c. Hist. Anim. p. 804. Adeoque βεπηνίου PLINII cum Insectis supra me-

memoratis nec quoad corporis formam nec quoad proprietates commune quid habere ex dictis satis elucet. Character ergo es-
sentialis consistit 1. in Antennis setaceis, longis, arcuatis. 2. in
thorace teretiusculo. 3. in Pedibus anticis extremis, quorum
articuli tres plantæformes, tibiæ proximi, cordato - triangu-
lares sunt.

Notandum hic, quod dentur Cerambyces, quorum pedes omnes extremi articulis isticis tribus plantæformibus instructi sunt; sed hoc non de omnibus hujus generis speciebus affirmari potest, quoniam plurimæ in secundo & tertio pedum extre-
morum pari articulos tantum lineares ostendunt.

Gen. VIII.

Carabus, κάραβος; *Buprestis*, βεπτησίς quoque vocatur. Cor-
pus est satis durum, posteriore parte ovato - oblongum, gla-
brum, superne rugis, tuberculis aut sulcis exaratum. Celer-
rime cursitant, rarissime vero in volatu conspicuntur, iis
inprimis carabis interdicto, qui alis aut plane destituuntur,
aut earum rudimenta tantum habent. Colore viridi, aureo &
nigro plerumque præditi sunt. Maximus nostratum unum ac
dimidium pollicem longus est; in India forte majores inve-
niuntur; species hujus generis numerosæ existunt. Ex ano &
ore liquorem excernunt fuscum, gummoso - resinosum, fœ-
tentem, qui in Carabo nigro, elytris profunde scrobiculatis,
rugosis, statim post excretionem in solidam massam concrescit,
ac fere oleum tabaci redolet. Alii alios odores spargunt; Ca-
rabus e. g. niger, elytris flavis, basi, commissura apicibusque
nigris, fascia transversali nigra, fragrantem Castorei odorem
spirat. Habitant partim in lignis & vegetabilibus putridis,
quisquiliis, hortis, agris pratisque, in quibus præsertim eru-
cas & lumbricos aliaque insecta persequuntur, partim vero ra-
diculas plantarum tenellas earumque cotyledones consumunt,
quem ad finem omnes Carabi maxillis instructi sunt fortibus ac
secantibus, quibus quandoque non leviter mordere valent.
Larvæ in terra degunt. Caput eorum est planum, thorace an-
gustius. Oculi rotundi, exstantes, nigri aut cinerei. An-
tennae

tennæ setaceæ, corpore breviores, decem articulis superne crassioribus confectæ, alii articulo cylindraceo insistunt, spatio tamen quodam inter hujus articuli insertionem & oculos relieto. Oris labium superius in plerisque obtuso-emarginatum. Maxillæ fortes, prominentes, arcuatæ, rarius introrsum dentatæ. Antennulæ oris quatuor, rarius sex, longæ, superiores tribus, inferiores duobus plerumque articulis constant, omnibus superne crassioribus. Collum teretiusculum, capite vix angustius. Thorax fere planus & quadrangularis, marginatus, antice & postice excisus, angulis utrimque parum exstantibus. Scutellum parvum. Elytra ovato-oblonga, subconvexa, plerumque sulcata, thoraceque paullo latiora. Alæ, si adsunt & explicantur, elytris longiora sunt, in multis vero deficiunt. Abdomen subtus convexum, e quatuor segmentis constat, ultimo omnium latissimo. Pedes longi. Femora longa, crassula, compressa, versus utramque extremitatem sensim tenuiora; Femora postica subtus circa insertionem corpusculum ovatum annexum habent, quod motu proprio carens una cum femore movetur. Tibiæ rectæ, inferne crassiores, exteriori margine pilis rigidis hispidæ, ac extremitate inferiore spinis duabus divergentibus armatæ. Pedes extremi articulis quinque componuntur inferne crassioribus, extimo duplice spinula terminato. Pedes extremi antici plerumque articulis quatuor plantæformibus instruuntur, quibus accedit quintus, ut reliqui spinulis duabus munitus. Charakter essentialis desumitur 1. ab Antennis setaceis, 2do a thorace planiusculo, quadrangulari, marginato, antice posticeque excisso.

Cicindela capite, thorace pedibusque rufis, elytris nigro-cœruleis, quam Cl. DANIEL ROLANDER in Actis Sc. Acad. Reg. Suec. Ann. 1750. Vol. XI. descripsit, ob thoracem planiusculum, marginatum & subcordatum, ad hoc potius genus referri meretur; mira hujus Insecti proprietas est, quod per anum fumum cum sonitu, pulveris pyrii ad modum emittat. Initio Martii Ann. 1752. animalcula hæc Tubingæ gregatim sub lapidibus prehendi.

Gen. IX.

Cicindela, Κανθάρις, Cantharis etiam vocatur, quæ vero nomina minus recte huic generi attribuuntur, cum ne unica quidem species noctu lumen de se spargat; nisi quis ob nitorem aureum, e sericeo plerumque radiantem, animalcula hæc Cicindelæ nomine insignire velit. Maximam alias affinitatem cum Carabis habent, quoniam vero in Antennis & Thorace ab iis differunt, ad proprium genus ab Autoribus fuerunt amandatae. In cursu & volatu ocyssimæ sunt. Colore inprimis viridi-aureo nigroque distinguuntur. Maxima nostratum pollucem dimidium vix superat. Paucissimæ quoque hujus generis dantur species. Ex ore liquorem excernunt gummoso-resinosum, fuscum, odoris gravissimi, vinosi saepius. Habitent in sylvis ac campis aridis, & arena præcipue sicca. Larvæ earum mihi huc usque incognitæ sunt. Caput planum, thoracique fere æquale est. Oculi rotundi, valde prominentes, nigri. Antennæ filiformes, corpore breviores, ex articulis decem linearis-clavatis æqualibusque compositæ, articulo crassiori clavato insistunt. Oris labium superius obtusum, planum. Maxillæ superiores longæ, valdeque prominentes, arcuatæ, acutæ, & introrsum dentatæ; inferiores tenuiores multoque breviores; de quibus posterioribus determinare haud possum, an omnes istis sint instructæ, nec ne? Antennulæ oris tria plerumque paria, hirsuta; superiores ac inferiores antennulæ breviores sunt, & duobus tribusve articulis constant, intermediæ vero longiores articulis quatuor linearis-clavatis componuntur. Collum teretiusculum, capite vix angustius. Thorax rotundato-angulatus. Scutellum parvum. Elytra ovato-oblonga, subconvexa, thoraceque paullo latiora. Alæ sub elytris reconditæ, & replicatæ. Abdomen subtus convexum, e quinque segmentis compositum. Pedes longi, tenuiores. Femora longa, teretiuscula, fere linearia. Femoribus posticis corporis scutum ovatum adnectitur, uti idem in Carabis videre licet. Tibiæ rectæ, fere lineares, extremitate inferiore spinulis duabus instructæ. Pedes extremi e quinque articulis linearis-clavatis,

vatis constructi sunt, quorum ultimus unguiculis duobus incurvis terminatur. Character hujus generis essentialis constit 1mo in Antennis filiformibus. 2do in maxillis prominentibus, dentatis. 3. in thorace rotundato-angulato.

Gen. X.

Mordella non incongrue a mordere derivatur, quoniam hæcce animalcula tenellas plantarum radiculas earumque cotyledones maximo hortulanorum detimento præmordent. Gyri ni etiam ab Autoribus quibusdam vocantur. Corpus habent glabrum, convexum, ovatum, vel ovato - oblongum, cum Chrysomelis multum conveniens, a quibus vero facillime saltu dignoscuntur. Magnitudo Mordellarum valde mediocris est, maxima nimirum nostratum hordei semen non excedit, & minima earum pulice non major existit. Colorum varietas in hoc etiam genere observatur, cœruleæ sc. nigræ, viridi-auræ, ac rufæ conspicuntur. Inter rariores tamen numerari possunt corpore variegato præditæ. Vis earum in pedibus latet posticis, reliquis crassioribus, quorum ope ad duorum pedum distantiam facillime saltum dare valent, quo peracto in gyrum se plerumque moventes, saltu iterato pro lubitu per- gunt. Numerus specierum mediocris est. Habitent inter ole- ra, in terra, quisquiliis, plantis, præsertim tetradyamiis, earumque cotyledonibus. De mutationibus earum apud Au- tores altum est silentium, parvitas nimirum horum animalcu- lorum investigationem subtiliorem huc usque impedivit. Ca- put est convexum, demissum, thorace angustius, eique pro- funde immissum. Oculi subrotundi. Antennæ longæ, filiformes, articulis decem clavatis constant, extimo rarissime glo- boso, sed frequentius acuminato. Labium superius obtusum. Maxillæ minimæ, latæ, acutæ. Antennulæ oris quatuor, bre- ves; exteriores, majores, tribus componuntur articulis, quo- rum infimus oblongus est, medius subrotundus, & extimus ovato - oblongus ac omnium crassissimus. Thorax convexus, fere subrotundus in circumferentia; quandoque tamen latitu- de

do ejusdem longitudinem superat; in quibusdam pars thoracis posterior (elytra versus) transversim impressus conspicitur. Scutellum minimum; plerumque vero deest. Elytra convexa, cum aut absque ordine punctis excavata. Alæ coleopterorum more involutæ. Abdomen subconvexum, quatuor vel quinque segmentis compositum. Pedes longi, postici inprimis. Femora omnia crassa, ovata, præsertim postica. Tibiæ femoribus longiores, versus extremitatem inferiorem crassitie sensim augentur. Pedes extremi articulis tribus plantæformibus compositi, extimo reliquis latiori, unguiculis duobus instruto; Præter hos autem nullam aliam armaturam in pedibus mihi videre licuit. Character essentialis constat rimo in corpore ovato-oblongo, convexo. 2do in Antennis longis, filiformibus. 3tio in Pedibus posticis saltatoriis.

Gen. XI.

Dytiscus. Hydrocantharus s. Scarabæus aquaticus. Insecta sub hoc genere comprehensa corpore ovato-oblongo, duro, superne ac inferne fere æqualiter convexo, pedibusque nataliis facile ab aliis dignoscuntur. Colore fusco, nigro griseoque prædicti sunt Dytisci, dantur etiam, signaturis punctisque variis, e. g. flavescentibus ornati. Magnitudine inter se valde differunt, maximus sc. nostratum pollicem unum cum dimidio attingit, minimi vero pulicibus haud maiores inveniuntur. Numerus specierum mediocris est. Ex uno liquorem excernunt foetidissimum, qui in majoribus, notabili quantitate excretus, eo facilius percipitur. Quo inhabiliores sunt ad incessum, eo majorem in natando agilitatem possident, medianibus enim pedibus, verticuli in modum confectis & emissione aëris deorsum, ad latera, sursumque pro lubitu moventur. Liberiorem quoque in aqua motum corpus ad latera attenuatum & humore oleoso undique obductum multum adjuvat. Quod si novo aëre elasticò opus habent, libera aëris retenti ac compressi expansione, inter abdominis elytrorumque extremitatem, sub bullæ forma conspicui, ex aquæ fundo ascen-

ascendunt, quo in casu anus semper superiora occupat, caput vero fundum respicit. Tunc in superficie aquæ, bullula ista sensim evanescente, nova aëris elastici quantitas sub elytra recipitur, inque hoc situ tamdiu quieti harent, donec ipsis aut sponte aut lacestis fundum iterum petere placeat; ut hoc fieri possit, pedibus suis tanquam remis aquam pulsantes descendunt, sternumque simpliciter acuminatum aut bifurcatum terræ, ligno aliisque materiali intrudunt, sicque ancoram quasi figunt, quæ istos non obstante aëris expansione tamdiu retinet, donec aut escæ cura aut aërem iterum renovandi necessitate inducti eandem solvere coguntur. In volatu ocyssimi sunt. Rarius tamen aëri sese committunt, nisi ipsis aut escæ desit, aut stagnum, quod antea inhabitarunt, calore solis sensim exsiccatur. Extra aquas incessus ipsis valde operosus est, dorsoque impositi motu rotatorio exsiliunt. Verum etiam est, quod, si diutius in secco aëre serventur, vix dein submergi possint; an nimia aëris hausti quantitas id impedit? Coitus eorum diu durat, eoque durante ad superficiem aquæ sèpius ascendere solent. Mares quarundam specierum in pedibus anticis præsertim a feminis differunt; Orbis nempe superne leviter convexus, inferne concavus, in concavitate orbiculis plurimis minoribus, variæ tamen magnitudinis compositus, extremitati tibiæ inferiori jungitur; Hunc in coitu elytris feminarum arcte applicare solent, &, quoniam margo hujus orbis pilosus aquæ ingressum impedit, centrumque ejusdem parum elevatum spatiū relinquit vacuum, in quod tota aëris & aquæ columnā vi premente agit, non potest non fieri, quin fugam feminæ non tantum interrupat, sed marem etiam a dejectione, propter corporis lubricitatem facile metuenda, tutum plane reddat. Habitant omnes in aquis, præsertim stagnantibus, fluviisque leni tractu labentibus, ubi plantas non solum semiputridas, sed pisces etiam, vermes, aliaque Insecta aquatica comedunt. Si in vtris aqua repletis teneantur, cui farina interdum inspergitur, diu, per hyemem quoque, conservari possunt. Larvæ eorum id præ ceteris singulare habent, quod eis pedes sex in dorso collocentur. Corpus eorum in plurima segmenta divisum est.

Caput planum , duabus Antennis totidemque maxillis secantibus instruitur , sub quibus præterea quatuor oris antennulæ conspiciuntur. Instante metamorphosi aquas plerumque deserunt, eamque in terra subeunt; id quod etiam multis aliis Insectis aquaticis commune est. Caput Dytiscorum subconvexum, lœve ac latiusculum. Oculi magni, rotundi, convexi, superne ac inferne conspicui. Antennæ corpore breviores, saepius setaceæ, rarius perfoliatæ, rarissime vero clavatae. Si setaceæ sint, articulis decem, singulis superne crassioribus, inter se invicem vero extremitatem versus crassitie sensim decrementibus componuntur , & mediante articulo , reliquis longiori & crassiori ante oculos capiti junguntur. Perfoliatæ ex octo circiter articulis constant; Primus incurvus, longissimus, secundus rectus, brevior, tertius, quartus & quintus brevissimi, denique tres isti clavam constituentes, omnes crassi , ex timo tamen reliquis duobus crassiori, conico; Clavatae ex uno quasi articulo clavato integro constare videntur. Labium superius capiti parallelum, obtusum vel emarginatum, ac in quibusdam motu proprio gaudens. Labium inferius superiori angustius, obtusum, planum. Maxillæ quatuor, fortes, durissimæ , (prominentes): superiores arcuatæ , margine interiore secantes, dentibusque validis, distinctis aut connatis armatae; inferiores magis rectæ & inæquali s. scrophea superficie prædictæ. Antennulæ oris quatuor: exteriores longiores , quatuor, interiores breviores tribus articulis compositæ. Collum thorace tectum. Thorax capite latior, subconvexus, lœvis, lateribus versus elytra oblique extorsum ductis, hinc margo thoracis posterior superiorem latitudine excedit. Scutellum plerumque parvum. Elytra convexa, ovata, lœvia aut striis exarata, in medio thorace latiora. Alæ sub elytris totæ tectæ, evolutæ vero iisdem longiores sunt. Thorax subtus in quibusdam speciebus in aculeum desinit , cui inter secundum pedum par foveola superficialis respondet. Sternum in quibusdam a parte thoracis inferiore incipit, & pone pedes posticos terminatur, in aliis tantum circa juncturam secundi pedum paris principium habet , ac in eodem, quo in aliis , loco definit.

sinit. Apex ejusdem aut simplex aut bifurcatus est. Abdomen convexum, e quinque vel sex segmentis compositum. Pedes ex uno latere pilis longis, mollibusque, ex altero autem setis rigidis brevissimis instruēti, ad remigandum hinc aptissimi. Femora sunt oblonga, planiuscula, ad basin corpusculo ovato aucta. Tibiae femoribus paullo breviores, rectæ, compressæ, inferne sensim crassiores, spinis duabus inæqualibus validis terminantur. Pedes extremi e quinque articulis arcte sibi invicem superincumbentibus formati, duobus unguiculis incurvis aut seta quadam instruuntur. Pedes extremi postici reliquis longiores magisque acuminati & quodammodo arcuati sunt. Charakter hujus generis essentialis determinatur 1. a Corpore ovato-oblongo, superne ac inferne æqualiter convexo. 2. a Pedibus compressis, pilosis ac setosis, natatoriis.

Gen. XII.

Elater, Scarabæus-Locusta Schwamm: nomen suum a proprietate quadam singulari accepit; si nempe hujus generis animalcula dorso imponantur, antennas & pedes corpori arte applicant, capite autem thorace & ano ad humum renitendo mucronem pectoris e fossula, tantum quantum possunt, educunt, eundemque dein cum sono magna vi & celeritate fossæ impingunt, quo facto, corpus, sub cuius medio interstitium antea liberum videbatur, nunc ad humum valde appulsum vi musculari ultra pedis quandoque distantiam sursum in aëra projicitur, sic mediante hoc mechanismo in pedes exsiliunt; solis autem pedibus, nimis brevibus, quam ut iis punctum fixum acquirere possent, primum corporis situm difficillime & non nisi eo in casu recuperarent, quando locus, cui imponuntur, nimis asper est. Corpus eorum est oblongum, angustum. Coloribus inter se valde differunt, rubri sc. cœrulei, viridi-ænei, nigri, fusti, serico-deaurati & variegati inventiuntur. Maximi eorum vix pollicem transversum exæquant, minimi autem aliquot lineas non excedunt. Numerus specierum mediocris est. Cursum satis celerem habent, antennas

continuo motitantes. Habitant frequenter inter segetes & in pratis, late florentibus. Caput ostendunt subrotundum, anteice plerumque depresso, intra thoracem quoad maximam partem retractum. Oculi oblongi, nigri, parte posteriore thoracem tangentes. Antennæ filiformes, thorace parum longiores, plerumque quasi dentatae, articuli nimis fere triangulares ex uno latere magis existant, cum insertiones eorumdem in altero latere conficiantur; Rarissime vero pectinatae sunt, eaque sexus tantummodo differentiam exhibent. Labium superius planum & obtusum. Maxillæ binæ, parvæ, late tamen, arcuatæ & acutæ. Antennulæ oris quatuor, breves, obtusæ, exterioribus longioribus. Thorax latus, subconvexus, ut plurimum quadrangularis, margine postico utrinque non raro angulatus, ad latera acute inflexus; caput versus in quibusdam angustior est. Subtus versus medietatem sensim elevatur, & in mucronem terminatur inter primum & secundum pedum par rectâ porrectum, cui foveola magnitudini & longitudini ipsius proportionata accurate respondet. Scutellum parvum. Elytra linearis - oblonga, subconvexa, sulcata, eandem cum thorace latitudinem habent, sensimque in extremitatibus suis angustiora evadunt. Aliae uti in reliquis hujus ordinis Insectis sub elytris reconditæ ac inflexæ. Abdomen subconvexum, e quinque segmentis compositum. Pedes mediæ longitudinis. Femora linearis - oblonga, compressa; postica in extremitate superiore corpusculo ovato aucta, in adductione sub scuto quasi recondi possunt. Tibiae rectæ, fere lineares, femoribus vix longiores, spinulisque minimis aut plane nullis instructæ. Pedes extremi articulis quinque, brevibus, quodammodo triangularibus constructi unguiculis duabus tenuibus terminantur. Character hujus generis essentialis desumitur immo a corpore oblongo, 2do ab Antennis filiformibus, 3to in thorace, subtus in mucronem desinente, quo mediante dorso impositi exsiliunt.

Gen. XIII.

Cantharis, κανθάρις, seu Scarabæus auricolor; Cicindela, λαμπτυχίς, Noctiluca etiam vocatur, quæ vero nomina quibusdam tantum, non omnibus speciebus, convenient, sic unica tantum hujus generis species noctu lumen de se spargit, nec in omnibus quoque cantharidibus aureus color resplendet, uti infra pluribus dicetur. Corpore gaudent molli ac planiusculo, &, si tanguntur, e thoracis aut abdominis lateribus vesiculas papilllasve simplices aut ramosas exserunt. Vesiculæ ramosæ liquore rubro distentæ conspicuntur; simplices autem pallidæ minusque turgidæ apparent. Maximæ pollicem exæquant, minimæ vero pediculis haud maiores sunt. Colore viridi aureo-rubro, flavo, testaceo nigro & variegato pictæ inveniuntur. Cutis earum villis tenuissimis ac brevissimis plerumque tecta est. In incessu & volatu non ocyssimæ sunt. Numerus specierum haud exiguus est. Natura valde debiles sunt, &, si injuriæ ipsis inferantur, quoad apparentiam levissimæ sapient, facile moriuntur. Habitant in floribus & plantis variis. Tempore vernali rarissime sub lapidibus inveniuntur. Caput Cantharidum planum ac in circumferentia fere subrotundum, deorsum spectans. Oculi subrotundi, convexi, nigri, parum exstantes. Antennæ setaceaæ, capite & thorace longiores, elytrorum quandoque longitudinem attingunt. Articuli antennarum decem, antice crassiores, mediante alio articulo, reliquis longiori & crassiori capiti inseruntur. Infimus antennarum articolus brevior est. Rarius quoque dentato-perfoliatæ conspicuntur. Labium superius obtusum. Maxillæ duæ arcuatæ, acutæ, parvæ. Antennulae oris quatuor, breves; exteriores longiores. Thorax planiusculus, rotundatus, ut plurimum marginatus. Scutellum minimum. Elytra planiuscula, flexilia, pone obtusa vel emarginata, antice thorace vix latiora, postice latitudine eundem quandoque superant, &, quod ad longitudinem attinet, thorace duplo triplo aut quadruplo longiores deprehenduntur. Alæ uti in reliquis generibus, sub elytris revolutæ. Abdomen planiusculum, e quinque

segmentis compositum, sub quibus ad latera papillæ s. vesiculæ simplices aut ramosæ latent. Pedes tenues, fere inermes. Femora linearis - oblonga ; secundum & tertium femorum par in extremitate superiore corpusculum ovatum annexum habet. Tibiae lineares, in extremitate inferiore spinulis duabus levissime armatae. Pedes extremi articulis quatuor superne leviter convexis, inferne planis compositi ; quartus horum articulorum quasi cordatus unguiculos duos incurvos, inferne connatos sustinet. Charakter hujus generis essentialis constat I. in Antennis setaceis. II. in Thorace planiusculo, saepius marginato & rotundato. III. in Elytris flexilibus. IV. in thoracis abdominisve vesiculis papillosois.

Gen. XIV.

Blatta. Insectum hoc Synonyma varia ab Autoribus acceptum ab ipsis habitaculis in primis desumpta, sic blatta molendinaria, pistrinaria, lucifuga etiam vocatur, quoniam in molendinis & pistrinis ut plurimum degunt, lucifuga autem, non quod lux oculis earum inimica sit, sed, quoniam in obscurum viatum quererere amant, & visa candela ab homine quodam ipsis proprius admota perterritæ præ metu insidiarum statim aufugiant; Fennonibus Torraka, Dracan audiunt. Corpus earum oblongum, planum, latum & glaberrimum est. Duæ tantum species hic usque cognitæ sunt, adeoque magnitudo, color & proprietates earum brevissimis verbis describi possunt. Prior species, molendinaria nempe pollicem transversum longa, magnitudine Grylli campestris, ferrugineo-nigricans & quasi adusta est; altera minor, dimidium pollicem exæquans, flavescenti-fusca, sylvas, campos Lapponumque casas frequentat, maximo incolarum detimento, pisces enim, absque sale a Lapponibus exsiccati unico saepe die ab hac blatta consumuntur. (a) Omnes celerrime cursitant, & corpora earum Jad rimas & pilosum squamas subeundas aptissima esse videntur. Rarissime

vo-

(a) LINN. Fn. Suec. p. 195.

volitant, ac lucifugarum mares tantum volatum exercere possunt, cum feminæ apteræ sint, hinc e regione quadam maritima in aliam mari ab altera sejunctam haud pervenient, nec multiplicantur, nisi feminæ navibus istuc transportentur. In Suevia nostra adhucdum pistrinas & molendinas occupant, sed successu temporis, ut in Russia factum est, ita multiplicari possunt, ut omnia fere domicilia lignis constructa iis repleantur, nobisque damnum, nisi cito malo medeatur, sero nimis dolendum sit. Aqua servida, nimis infusa, oleo fumove sulphuris vel colocynthidum decocto facile fugari possent. Non farinam tantum vescuntur, sed pane quoque, saccharo, variisque cibis vicitant. Larvæ ab ovo jam futuri Infecti formam ostendunt, & cum Gryllis id commune habent, quod præter exuvias aliquoties exuendas, non nisi elytrorum alarumque evolutionem patientur. Caput thorace tectum, depresso, ad maxillas usque fere subrotundum. Oculi semilunares, angusti, a margine capitis frontem versus dispositi. Antennæ setaceæ, pilosæ, corpore longiores, plurimisque articulis inferne annularibus superne cylindricis compositæ, mediante articulo crassiori clavato foveolæ sub concavitate oculi conspicuæ inseruntur. Motus antennarum tardior, ad latera magis quam antrorsum perficitur. Labium superius subrotundum. Antennulæ oris quatuor; exteiiores longiores quatuor articulis constant, quorum infimus minimus, in medio angustior, secundus cylindricus, longus, tertius inferne tenuis, superne sensim crassior & quartus ex oblongo-acuminatus est; interiores breviores, tribus articulis componuntur, primo & secundo brevioribus obtusis, tertio longiori, clavato. Maxillæ arcuatæ, acutæ, introrsum dentatæ. Thorax, ut in Cassidis, marginatus, latus, membranaceus, quasi triangulum format, cujus anguli rotundati sunt. Elytra ovali-oblonga, venosa, diaphana. Alæ secundum longitudinem in plicas quasdam dispositæ, venosæ. Abdomen ovato-oblongum, planum, octo segmentis compositum. Extremitas abdominis utrinque mucronibus duobus existantibus (divergentibus) lanceolatis & articulis instruta. Pedes longi, setosi, horizontales, posterioribus longioribus.

Femora oblongo-linearia, setis rarioribus obsita, compressa, superne mediante corpusculo ovato-oblongo junguntur alii femori secundario, mobili, scutiformi, marginato. Tibiae lineares, setis plurimis armatae; tibiæ anticæ femoribus suis breviores, mediæ ejusdem cum femoribus longitudinis, posticæ iisdem longiores deprehenduntur. Pedes extremi inermes, e quinque articulis constructi, quorum infimus longissimus, intermedii tres breviores sunt, & extimus hisce longior, unguiculis duobus incurvis terminatur. Character hujus generis essentialis desumitur 1. ab Antennis setaceis. 2do a Thorace planiusculo, lato, subtriangulari, marginato. 3. ab Elytris membranaceis, venosis, diaphanis; & 4to a corniculis s. mucronibus duobus supra caudam divergentibus, articulatis.

Gen. XV.

Gryllus, a γρῦλλος, locusta, & ἀξγίς, Græcis dicitur. Corpus eorum quoad formam in diversis speciebus mire variat, modo enim lineare, modo subcylindricum, ut plurimum tamen ad latera compressum appareat; Plurimæ quoque species pedibus instructæ sunt saltatoriis. Coloribus inter se valde differunt, dantur toti virides, nigro-fusci, coccinei, grisei, testacei, sunt quoque tanta colorum varietate splendentes, ut, quidquid venustatis & gratiæ aliis tributum dispersumque est, in his natura collegisse videatur. Sic & cum magnitudine comparatum est; quidam quartam pollicis partem vix attingunt, cum alii, in India præsertim, sex & octo pollicum longitudinem habeant. Quo tardiores sunt in incessu & volatu, eo celeriores in saltu conspicuntur, huncque in finem natura illos instruxit pedibus posticis longioribus, musculosis, aculeatis-que, quibus adversaria quævis non tantum repellunt, sed iis-dein saltum etiam perficiunt. Cutis eorum mediocrem habet duritiem. Ex ore liquorem e fusco-nigricantem excernunt, acrem & causticum. Mares celerrima elytrorum nervosorum frictione & fibratione stridule cantillant, cum e contrario feminæ mutæ sint, quarum elytra nervis leviter tantum eminentibus

tibus gaudent. Gryllos etiam ab Africanis magno pretio emi, ad somnum conciliandum, Mouffetus refert, an vero Europæorum quoque aures symphonia hacce demulceri possent, valde dubito. Cauda feminarum producitor instruitur vagina dupli setacea, ensiformi aut falciformi, qua mediante humum perforant, & aculeo in vagina recondito ova terræ committunt. Ex ovis dehinc prodeuntes Grylli juniores non aliam subeunt metamorphosin, quam ut exuviiis quater depositis, absque tamen motus interceptione, elytrorum, alarumque evolutionem ceu ex gemma experiantur. Habitantes in pratis, ericetis & agris, in quibus plantas, gramina & frumenta omnis fere generis, cortices quoque & radices, consumunt. Caput eorum est retusum, ad latera plerumque compressum, thoraci- que immersum. Oculi oblongi, grandiores, & extantes, hinc superne æque ac inferne conspicui. Antennæ setaceaæ, longitudine, numero, proportione & figura articulorum valde variantes. Labium superius modo bifidum, emarginatum, modo rotundatum. Maxillæ duæ quatuorve, fortes, duræ, sub- arcuatæ, breves; superiores majores, latæ, margine interio- re attenuatæ, dentato-serratae; inferiores minimæ, antrorsum acute dentatae. Antennulae oris quatuor; exteiiores quatuor, interiores tribus plerumque articulis compositæ, labioque inferiori bi- aut quadrifido insertæ. Thorax multiformis, ad latera compressus, ac deflexus, in minoribus quibusdam spe- ciebus cum elytro simplici connatus. Scutellum nullum. Ely- tra membranacea, alis æqualia, incumbentia, vel lateralia, alis obscuriora & solidiora. Alæ sub elytris reconditæ, in- cumbentes vel laterales, secundum longitudinem in plicas in- trorsum gradatim angustiores dispositæ, vel applanatae, sed ra- rius. Abdomen ex octo decemve segmentis constans, subcy- lindricum, ad latera plerumque compressum, longitudine ely- trorum, vel brevius. Extremitas abdominis in masculis acu- leis unguiculis variis instructa, in feminis vero vagina dupli setacea, ensiformi aut falciformi, eaque conspicua aut re- condita terminatur. Pedes aculeati. Pedes antici & medii posticis minores, femoribus angustis, linearis-oblongis, iner- mibus

mibus instructi. Tibiae fere lineares, inferne sensim crassiores, margine postico dupli aculeorum serie armatae. Pedes extremi breves, e quinque articulis compositi, extimo reliquis longiori, hamato. Pedes postici anticis duplo longiores & crassiores. Femora vario modo sulcata, & angulata, quandoque aculeata, ad basin ovato-oblonga, infra medietatem crassitie decrementia, in extremitate inferiore condylo crassiori, tibiam recipiente, terminata. Tibiae lineares, sulcatæ, margine postico & extremitate inferiore dupli spinarum serie armatae. Pedes extremi, breves, a reliquis pedibus extremis haud diversi. Character essentialis consistit I. in Elytris membranaceis, venoso-reticulatis. II. in Antennis setaceis. III. in Pedibus posticis crassioribus & longioribus, saltatoriis.

Gen. XVI.

Physapus s. *Thrips*, a φύσα, follis & πόδις, pes, derivatur. Quamvis de ore hujus Insecti nondum constet, num e maxillis aut rostro sub thorace inflexo constructum sit, propter reliquas tamen ejusdem proprietates inter Coleoptera meliori jure quam inter Hemiptera s. Hemicoleoptera referri posse censeo. Primo enim elytra solidiora cum alis tenuioribus incumbentia, parallela, non vero cruciata lateralia aut erecta conspicuntur, & secundo, si proprietates ejusdem aliquid determinant, in cursu & abdominis agitatione cum Staphylinis potius convenit, quam cum ullo alio Insecto Hemicoleoptrato, cum quoad totum corporis habitum cum Cicadis, Cimicibus, Notonectis, Nepis, Chermibus, Aphidibus aut Coccis ne minimam quidem affinitatem ostendat, uti cuivis accuratius inspicienti facile patebit. In descrip.ione Cl. D. de GEER potissimum sequar, quippe qui Genus hocce accuratissime disquisivit, Actisque Holmiensibus inseruit. Corpus eorum fere lineare est. Hucusque tres tantum species cognitæ sunt, quarum prima nigra, elytris glaucis, secunda pariter nigra, elytris autem albo nigroque fasciatis, tertia fusca, elytris niveis conspicitur. Longitudine lineam geom. vix attingunt, utpote pedi-

pediculis longe minores. In cursu celerrimi sunt, cum continua fere antennarum & abdominis agitatione occupati. Ipsum abdomen sursum deorsumque inflectunt, idemque pedibus posticis saepius detergunt, quod alis etiam accidit, inprimis si inflexione abdominis sursum facta ad latera & simul deorsum premuntur, quo in statu tamdiu persistunt, donec abdomen horizontaliter iterum disponatur. Leviter quoque saltant, & volatum ipsorum, qui undulatim aut secundum ductum serpentinum perficitur, ipsemet distincte vidi. Vere, æstate & Autumno præsertim in floribus non tantum compositis, e. g. in Buphthalmo, Leontodonte, Chrysanthemo, Chamomilla, Hieracio, Calendula, sed in primula etiam aliquique floribus simplicibus saepè inveniuntur. Secundam speciem in Lysimachia foliis lanceolato-linearibus, racemo simplici terminati ci. LINN. H. Cl. 51. copiose videre licuit in Horto Acad. A rgentorat. Larvam coccineam primæ speciei capite pedibus antennisque nigricantibus in Chamomillæ floribus frequentissimam inter flosculos incedere Cl. LINNAEVS refert. Caput Physaporum est subrotundum, planiusculum. Oculi subrotundi. Antennæ pilis obsitæ sex articulis constant ovatis, quorum extremus longior & acuminatus est. Thorax capite latior, subrotundus. Elytra linearia, abdomine angustiora, flexilia, longitudine abdominis, ad marginem & inprimis versus extremitatem pilosa. Alæ elytris paullo angustiores & breviores, pilosæ. Abdomen lanceolatum, plurimis segmentis compositum. Pedes mediæ longitudinis. Plantæ pedum vesiculosæ, seu folliculosæ, unde Physapi nomen desumptum fuit. Character essentialis derivatur I. a Corpore fere linearis. II. ab Elytris abdomine angustioribus; & III. a planta pedum vesiculosæ. An Insecta hæcce mediante liquore glutinoso in plantis pedum excreto, vel arcta tantum earundem applicatione superficiebus firmiter insistant, inhærentque, adhuc latet?

Ord. II. Gen. I.

Staphylinus, σαφύλινος, a σαφυλη̄, uva, forte derivatur, quoniam hæcce Insecta vineas quoque frequentare solent. Forficulæ etiam vocantur, ob maximam, quam cum his produnt, affinitatem; A Belgis devoratores appellantur, non incongrue quidem, quandoquidem binis illis dentibus suis s. maxillis vermiculos terrestres aliaque Insecta promte interficiunt, transfodiunt & exsugunt. (a) Corpus eorum fere lineare, planum ac molliusculum est. Colore nigro, fusco, rufescente & ex atro-cœruleo plerumque notantur, & quoniam corpus plurimorum pilis minutissimis tegitur, pro varia ex iisdem radiorum reflexione deaurati quandoque videntur; Majores pollicis longitudinem habent, minimi vero pediculos magnitudine haud superant. Numerus specierum haud exiguus est. Odo rem ut plurimum graveolentem, vinosum saepius spargunt, qui saepissime naribus haud ingratus interdum etiam valde molestus percipitur. Odores autem hi qualescunque a liquore & caudæ vesiculis excreto proveniunt. Quidam aromatis cujusdam odorem spirant, quod *Staphylinus* ater, pedibus fuscis, crocum redolens, suo exemplo probat. Vivacitate & agilitate corporis excellunt, in cursu, qui celerrimus est, abdomen saepius sursum flectunt; Inflexio hæc tunc temporis præcipue conspici potest, si aciculis perfodiantur, tunc enim abdomen ad caput usque sursum retorquent, ac in tali situ non raro moriuntur. Irritati leviter quoque mordent. Rarius in volatu conspiciuntur; Victus eorum consistit, uti supra jam monitum fuit, in Insectis ac vermis forte etiam plantis tenerioribus. Plantas non adscendunt, sed in terra degunt, locisque arenosis, stercoribus variis, lignis putridis & fungis. Larvæ hexapodæ sunt, maxillis duabus & plerumque in cauda forcipe instructæ, qua rapinam æque firmiter ac maxillis tenent, ceterum in hoc imperfetto statu formam futuri Insecti jam ex parte repræsentant. Caput *Staphylinorum* est subrotundum, planiu-

(a) Vid. SCHWAMM. Hist. Inf. p. 108.

niusculum, grande satisque durum. Oculi sunt oblongi, nigri, inferne vix conspicendi. Antennæ filiformes, thorace longiores, extremitatem versus sensim crassiores, articulis decem subrotundis compositæ, mediante articulo linearis oblongo, qui undecimus est, margini capitis anteriori inseruntur. Antennæ microscopio visæ pilis obsitæ conspicuntur, & ex articulis decem inferiores duo reliquis paullo longiores apparent. Labium superius parvum, angustum, obtusum, saepius bifidum, hirsutum. Maxillæ arcuatæ, duræ, introrsum non raro ramose dentatae, capitum fere longitudine. Antennulae oris quatuor, exteriore longiores e quatuor articulis constant, quorum infimus subrotundus, duo intermedii clavati longiores, & quartus cylindricus est; interiores breviores tribus articulis oblongis compositæ, linguae mobili inseruntur. Thorax rotundatus, planiusculus, antice plerumque truncatus; Scutellum parvum. Elytra plana, thoraci parallela, utrinque deflexa, quadratum inter se quasi formant, & partem tantum dorsi obtengunt. Alæ tectæ in medio aliquoties plicatae, in extremitate vero ab interioribus extrorsum inflexæ, sibi invicem incumbunt. Si explicantur, duplo & triplo elytris longiores sunt. Abdomen superne ac inferne subconvexum, marginatum, in sex segmenta divisum, sub quorum ultimo reliquis angustiori vesiculæ duæ mobiles reconduntur, quibus utrinque plumaceolæ duæ lineares accedunt. Pedes mediæ longitudinis. Femora oblonga, compressa, in extremitate corpusculo ovato aucta. Tibiae rectæ, plurimis setis minoribus obsitæ, versus extremitatem inferiorem sensim crassiores, inferne duabus aliis majoribus instruuntur. Pedes extremitæ quinque articulis compositi, utrinque setis instructi, duobus unguiculis terminantur. Antici articulis quatuor plantæformibus gaudent, quinto, uti in reliquis, duobus unguiculis armato. Character essentialis consistit I. in corpore linearis, planiusculo. II. in Antennis filiformibus, extrorsum sensim crassioribus. III. in vesiculis duabus totidemque plumaceolis in ultimo abdominis segmento dispositis.

Gen. II.

Forficula, a forcice, quam in extremitate corporis gerit, ita vocatur. Auriculariæ, Perce-Oreille Gallis, etiam dicuntur, quoniam secundum vulgi opinionem in aures hominum intrare perhibentur, quod vero fabulam sapit, certe non nisi coactæ id faciunt. Corpus earum linear-i-oblongum, flexible, lœve, ac planiusculum est. Colore subrufo & brunneo potissimum notantur. Pollicis longitudinem vix ostendunt. Numerus specierum tantum binarius. Pro vietu ordinario Insecta & plantarum fere omnes partes sibi eligunt. In cursu celerissimæ sunt. Abdomen quoque, more Staphylinorum, sursum ad caput usque reflectunt, &, si moleste afficiantur, hostem forcipe satis acute prehendunt. Non tantum in terra culta, simetis truncisque arborum putridis habitant, sed plantas etiam adscendunt. Odorem naribus valde ingratum spargunt. Ab ovo jam perfecti animalculi formam induunt, præterquam quod elytra & alæ post ultimam demum exuviarum depositiōnem ipsis accrescant. Caput ad latera rotundatum, pone truncatum, versus anteriora acuminatum. Oculi oblongi, nigri. Antennæ setaceo-filiformes, longitudine abdominis, articulis duodecim constructæ, quorum infimus clavatus, longior, secundus, tertius, quartus breves, oblongi, reliqui fere lineares ac longiores. Antennulæ oris quatuor; exteriores longiores, basi maxillarum affixæ, ex articulis tribus longis constant, quorum primus incurvus, compressus, ac superne latior, medius teres, superne pariter crassior, & tertius linear-i-oblongus est; interiores breviores, labio inferiori affixæ, duabusque articulis constructæ, quorum primus a basi clavata & collo angustiore sensim latecit, & secundus teres, oblongus & acuminatus est. Labium superius subrotundum, planum. Maxillæ duæ, subarcuatæ, acutæ, antennulis exterioribus breviores. Collum capite angustius. Thorax subrotundus, antice truncatus, planus, capiti æqualis, margine lateralí membranaceo prominens. Scutellum deest. Elytra thorace latiora, eoque duplo longiora, plana, utrinque deflexa, pone truncata, corporis que

que partem tantum seu thoracem secundarium tegentia. Alæ elytris testæ, multifarie complicatae, ac infra marginem elytrorum posteriorem aliquantillum prominentes; eadem si explicentur, elytris quadruplo longiores ac latiores apparent, inque hoc statu prominentias alarum infra elytra conspicendas non ipsarum extremitates esse quivis facile videbit, sed articulationes potius margini exteriori adpositas, quibus mediantibus ac musculorum ope maxima alarum pars sub elytra inflebitur. Abdomen oblongum, septem segmentis constans; quorum ultimum ceteris latius forcice s. duobus unguibus arcuatis, corneis, apice conniventibus instruitur, qui in feminis rectiores, in maribus autem magis arcuati ac introrsum dentati sunt. Pedes mediæ longitudinis, inermes. Femora linearis - oblonga, compressa, subarcuata. Tibiæ longitudine femorum, rectæ, ac inferne crassiores. Pedes extremi tribus articulis compositi, quorum primus longissimus, medius minimus, & tertius primo vix brevior, unguiculis duobus incurvis terminatur. Characterem hujus generis essentialiem constituunt I. Antennæ setaceo-filiformes. II. Cauda forcipata.

Ord. III. Gen. I.

Necydalis, νεκύδαλος Græcis. Musca - Cerambyx Schæff: Quam ob rationem prius nomen Insectis hisce impositum fuerit, cum naturæ eorum haud respondeat, ac veteres Historiæ naturalis Scriptores sub necydalis erucas vel sericum Bombycis intellexerint, ipse quidem nescio, posteriorius autem, scil. Musca-Cerambyx, habitum Insecti externum satis accurate exprimere mihi videtur, id quod D. IAC. CHRIST. SCHAEFFER, Eccles. Ratisb. Minist. prim. Reg. Soc. Teut. Gœtt. Sod. in peculiari epistola Perill. D. de RE AV M VR dicata duabus ex hoc genere speciebus imposuit; Maximam nimirum cum Cerambycibus affinitatem probant Caput, Antennæ, maxillæ, pedes, volatus ac incessus, cum muscis vero ratione alarum denudatarum convenient. Perpaucæ hujus generis animalculorum species reperiuntur. Maxima cognitarum duos pollices squat,

æquat, minima vero pediculum magnitudine aliquantum superat. Coloris e fusco - nigricantis aut flavescentis existunt. Volatus ac incessus, more Cerambycum, ipsis tardior est. Ad sepes plerumque, vias publicas ac ligna conspiciuntur. De mutationibus eorum huc usque nihil cognitum est. Caput cordiforme, superne depresso, durum. Oculi oblongi, exstantes, nigri. Antennæ setaceæ, longæ, arcuatæ, articulis decem aut undecim compositæ, fronti aut oculis insistunt. Labium superius planum, truncatum. Maxillæ duæ, acuminatæ, arcuatæ, durissimæ, nigræ. Antennulæ oris quatuor, clavatae, tribus articulis constant; exteriore s. superiores inferioribus majores ac longiores sunt. Collum thoraci immersum. Thorax teretiusculus, oblongus, corneus, tuberculis quandoque præditus, quandoque lævis. Scutellum triangulare, parvum. Elytra parva, thorace secundario tamen longiora, ad basin truncatam latiora, extrorsum angulata, deflexo-marginalia, pone oblique dehiscentia. Alæ elytris triplo longiores, secundum longitudinem plicatæ, abdomini æquales, aut longiores. Abdomen verticaliter compressum, obtusum, quinque segmentis constans. Pedes longi. Postici anterioribus quatuor longiores. Femora basin versus tenuia, in extremitate autem inferiore clavata, & crassa. Tibiæ lineares, rectæ, longitudine femorum, inferne duplice spinula armatae. Pedes extreimi articulis quatuor constructi, quorum extimus in duos uncos dividitur; reliqui tres in pedibus duobus anticis cordiformes, inferne villosi, in secundo & tertio pari autem longiores & angustiores deprehenduntur, extremitatibus omnium inferioribus crassioribus. Character essentialis desumitur I. ab Antennis setaceis, arcuatatis, longis. II. Ab extremitatibus femorum inferioribus clavatis.

Ord. IV. Gen. I.

Tenebrio. A colore nigro, quo totus tintitus est, aut a locis natalibus tenebricosis ita vocatur. Blatta foetida etiam dicitur.

citur. Blatta Offic. (a) Insectum hoc atrum & tardigradum quoad corporis formam ab omnibus generibus facile distinguitur, uti ex sequentibus patebit. Corpus ejus oblongum, durum, crassum, laxe, convexum, pollice transverso paullo longius. Odorem spargit foetidissimum. Habitat inter quisquilias hortorum & agrorum stercora & in domibus quandoque, &, quoniam elytra connata sunt, alaque plane desint, in volatu nunquam conspicuntur. Cl. LINNAEVS in Faun. Suec. hujus speciei aliam a FRISCHIO (b) delineatam subjungit, sub nomine: Tenebrio atra; coleopteris pone rotundatis, maxillis prominentibus. De GEER. cum vero ex istis descriptionibus haud pateat, an elytra coalita sint, nec ne? id ipsum vero Insectum in sua natura totoque corporis habitu cum Carabis conveniat, uti ex icone patet, ad eos quoque referendas esse puto, quamvis alis careat, ipsiusque elytra fortassis coadunata sint. Asservo in collectione mea Carabum maximum, in pratis frequentissimum, cujus elytra pariter in unum coaliuere, sed ob hanc tantum differentiam a Caraborum genere eum sejungere vetat reliqua structura ab his omnino non diversa. Cum oleo decoctas aurium dolores instillatu mitigare DIOSCORIDES refert. Descriptio Tenebrionis hæc erit: Caput crassum, subrotundum, leviter convexum. Oculi fere reniformes, angusti. Antennæ moniliformes, decem articulis compositæ, quorum primus clavatus sub apophysi singulari capiti insistit, secundus omnium longissimus, inferne capitatus, superne clavatus, tertius, quartus, quintus & sextus ovato-oblongi, septimus, octavus & nonus subrotundi, decimus denique ex subrotundo-acuminatus. Labium superius, planum, antice truncatum. Labium inferius subrotundum, planum. Maxillæ breves, acutæ. Antennulæ oris quatuor, breves; exterioreis interioribus longiores tribus, interiores duobus articulis constant; primus exteriorum clavatus, medius oblongus, & tertius ex ovato-truncatus; interiorum primus clavatus,

(a) DAL. Pharm. p. 326.

(b) FRISCH. germ. 13. T. XXII.

tus, secundus pariter ex ovato - truncatus. Collum breve. Thorax fere quadratus, subconvexus, antice emarginatus, ad latera rotundatus, postice vero truncatus. Scutellum nullum. Elytra, commissura tamen visibili, connata, oblonga, convexa, utrinque acute deflexa, abdomen arcte cingentia. Extremitas elytrorum in quibusdam apice sulcato terminatur, qui sexus differentiam ostendit. Alæ nullæ. Abdomen convexum, e quinque segmentis constans. Pedes mediæ longitudinis. Femora linearis - clavata, inferne plana. Tibiae lineares, longitudine femorum, rectæ, versus extremitatem inferiorem, spinulis duabus instructam, crassiores. Pedes extremi quatuor antici quinque, postici quatuor articulis componuntur; illorum quatuor breves, truncati, & quintus longior, superne crassior, horum vero primus & extimus longiores, intermedii duo breves & truncati sunt; omnes autem pedes extremi unguiculis duobus incurvis terminantur. Charaæter essentialis desumitur I. Ab Antennis moniliformibus. II. Ab Elytris coadunatis, utrinque deflexis. III. A defectu alarum.

Ord. V. Gen. I.

Meloe. PARAC. Proscarabæus Mouff. Aldrov. & Offic. (a) Scarabæus seu Cantharus unctuosus SCHROED. Pinguiculum Agric. Descriptio generica sub se quoque comprehendit descriptionem speciei, quæ unica tantum est. Totum animal molle, oblongum, lave, tardigradum, ex atro-violaceum & scrobiculatum est. Longitudo hujus animalculi pollicem exæquat transversum. Volatum ob alarum defectum exercere haud possunt. Simulac tanguntur, ex omnibus pedum geniculis liquor flavescentis, saporis amaricantis, exstillat, & tunc quoque suavissimum violarum odorem spargunt. Coitus eorum aliquot horas perdurat, eoque absoluto femina sese in terram abscondit, in eamque ovula sua deponit, e quibus dein vermes prodeunt hexapodi, lineares, ac e rubro-flavescentes.

Ha-

(a). DAL. Pharm. p. 494.

Habitant ad margines agrorum & in collibus soli expositis, Majo mense potissimum reperiundi. Victus eorum in semenis graminibusque junioribus consistit. Femina corpore grandiori elytris antennisque brevioribus a mare distinguitur. Quod ad usum medicum attinet, Cantharidum naturam imitari, urinam pellere & sanguinem perhibent. Interne pulvis & conditura Insecti commendatur ad morsum canis rabidi, ac Arthritidem vagam. Extrinsecus expetitur ejus liquor ad vulnera. Additur & Emplastris in hubone & carbunculo pestilentiali; permiscetur & Antidotis, fitque inde oleum ex infuso animalium vivorum in oleo communi, quod loco Scorpionum nonnulli adhibent; de quibus vid. SCHROED. Caput demersum, subrotundum, ac leviter convexum. Oculi oblongi, nigri. Antennæ moniliformes, undecim articulis compositæ oblongis ac subrotundis, quorum ultimus acuminatus est. Labium superius planum, antice emarginatum. Maxillæ subarcuatæ, acutæ. Antennulæ oris quatuor; exteriore longiores tribus, interiores breviores duobus articulis constant. Thorax angustus, latitudine capitis, leviterque convexus. Scutellum nullum. Elytra coriacea, mollia, conveva, oblonga, margine interiori ac superiori sibi invicem superincumbentia, inferiori autem divergentia. Alæ nullæ. Abdomen oblongum, convexum, quinque segmentis constructum. Pedes mediae longitudinis, in feminis tenuiores, robustiores autem in masculis. Femora compressa, linearis-oblonga, in extremitate superiore corpusculo ovato aucta. Tibiae compressæ, longitudine femorum leviter incurvatae, inferne sensim latiores, spinisque duabus instructæ. Pedes extremi quatuor antici quinque, postici quatuor articulis compositi, quorum primus & extimus longiores, intermedii autem breviores & utrinque acuminati sunt. Extimus pedis extremi articulus unguiculis duabus incurvis, subtusque pilosis instruitur. Character essentialis consistit I. in Antennis moniliformibus; II. in defectu alarum; (III. in Elytris abdomine brevioribus.)

T A N T V M.

F 2

De-

Descriptio Plantarum quarundam Rariorum.

Sisto hic quasdam plantarum species, easque rariores, quarum descriptiones æque ac delineationes omnibus absolutæ numeris haud exstant, & in quibus ipse fateor nec me omne illud deprehendisse, quod alias ad completam plantæ descriptionem requiritur; ea tamen, quæ vidi, ingenuæ exhibebo, non visa vero aliorum investigationi relinquam.

I.

SCHINVS foliis pinnatis: foliolis serratis: impari longissimo, petiolo æquali. *Linn. Sp. Pl. T. I. p. 388. n. 2.*

Piperodendrum. *Heist. Act. Nat. Cur. Vol. VII. p. 272.*

Æ *Piperodendri florent. descript. Anno 1747. d. 15. Jul.*

Schinus foliis serratis impari longissimo. *Hort. Cliff. 483.*

Lentiscus peruviana. *Baub. pin. 399.*

Lentiscus Africana. *Seb. thes. 2. p. 7. t. 5. f. 5.*

Molle. *Clus. monard. 322. t. 322.*

Descri. Arbor pedes sex alta. Caudex pollices quatuor transversos crassus, cortice rugoso, scabroque obductus. Rami plerumque penduli. Folia longa, alterna, pinnata, foliolis sessilibus, linear-lanceolatis, serratis, (junioribus tamen plerumque integerrimis) raphi superne seu in prona facie fere alata. Pedunculi inferiores ut plurimum ex alis inferiorum prodeunt. Flores in racemis plurimi, e viridi-albicantes. *Cal.* Perianthium monophyllum, quinquefidum, persistens, minimum, laciniis obtusis, margine membranaceis. *Cor.* pentapetala, patens, petalis oblongis, deciduis, planiusculis, calice triplo longioribus, & sub germinis receptaculo prodeuntibus. *Stam.* Filamenta decem, minima, subulata, corpori placentæ formi, germen cingenti adnata. Antheræ incumbentes, oblongæ, ac inferne bifidæ, in primis antequam dehiscunt. *Pist.* Germen subrotundum, uniloculare. Styli tres, breves, erexit; stigmataria, globosa, succulenta. Nectarium seu corpus placentæ forme,

am-

ambiens germen, marginel decempartitum, quibus singulis divisionibus filamenta externe adnascuntur. *Peric.* Bacca seu capsula subrotunda, unilocularis, duriuscula, transversim dissecta cavitatem ostendit majorem extrorsum foveolis quibusdam distinctam, in quarum una inferne conspicitur corpusculum quoddam albicans, minimum, quod pro germinis rudimento haberi posset. Capsula exsiccata rubellam facile dimittit membranulam satis tenuem. Obs. Flores quandoque hexapetali & dodecantheri inveniuntur. Succus ramorum, foliorum, florum & baccarum exalbidus, acris, est, odoremque piperi quam simillimum spargit. Habitat in Peru. Hæc arbor in Horto Acad. Argentorat. durante hyeme in tepidario asservatur, ineunte æstate vero aëri liberiori exposita singulis annis plurimos racemos florigeros profert. Cum in Botanicorum libris nusquam accuratam hujus arboris Schini figuram deprehendere potuerim, ramum delineavi, ærique incidi curavi. Vid. Icon.

- A. Flos a facie superiore,
- B. Idem a facie inferiore, uterque aucta magnitudine expositus.
- C. Baccæ naturæ.
- D. Bacca immatura per medium dissecta, ubi in d. corpusculum illud albicans conspicitur.

II.

Arbor pedes septem alta. Caudex pollices quatuor transversos crassus. Folia linearis lanceolata, alterna, fere petiolata, superne glabra, inferne hirsutie incana, nervo que in medio insigniori prædita. Flores fere exsucci e ramulis hinc & inde provenientes pedunculati sunt ac penduli. *Cal.* Perianthium monophyllum semiquinquefidum, segmentis acutis, tubo corollæ brevioribus. *Cor.* monopetala, campaniformis, limbo quinquefido, laciniis oblongis, reflexis. Basi corollæ adnascuntur *Stam.* Filamenta octo brevissima, quibus insistunt Antheræ erectæ, subulatae, biloculares, tubum longitudine æquantes. *Pist.* Germen ----- emarcidum definit in stylum brevissimum, tubis duabus tribusve in-

strūctum, singulis stigmate simplici, nigricante terminatis. Obs. Corolla in quibusdam externe quinquangularis. Nunquam decem stamina observare potui, licet in perplures inquisiverim. An hæc sit Royena, alii judicent? Forte erit ista species, quæ a Cel. Royeno in Prodromo describitur sub nomine:

R O Y E N A foliis lanceolatis hirsutis. p. 441.

Staphylodendrum Africanum, folio lanuginoso rosmarini latiori. *Boerb. lugdb.* 2. p. 235.

Floruit Anno MDCCCLIII. in Horto Acad. Argentorat. atque ratione culuræ eandem cum priori sortem experitur.

III.

R A N V N C V L V S erectus, foliis supradecompositis, foliolis linearibus, pedunculis uno versu dispositis.

Descr. Radix fibrosa. Caulis ab uno ad quatuor pollices transversos longus, foliosus, ut plurimum simplex, nodosus, suberectus. Folia supradecomposita seu multifida, capillaria, in petiolum desinentia, lateri vaginæ membranaceæ affixum. Hæc vaginæ singuli nodo caulis superimpositæ, duplicates ex uno latere, ubi pedunculum emittunt, ad basin usque dividuntur, ex altero vero ad petiolum formandum ad medium usque coeunt. Pedunculi e latere foliis adverso exeuntes, subarcuati, nudi, longitudine dimidium pollicem superantes. *Car.* Perianthium pentaphyllum, foliolis ovato-lanceolatis, margine membranaceis. *Cor.* pentapetala, alba, calice longior; petalorum unguis tenuiores, flavescentes, sensim latiores facti in limbum abeunt subrotundum, concavum. *Stam.* Septem, octo vel plura. Germina decem ad octodecim, subrotundo-acuminata. Reliqua frutificationis ut in Ranunculis sese habent. Habitat ad stagna Argentoratensia in terra lutose-sabulosa, versus Illkirch.

IV.

O P H R I S bulbis aggregatis oblongis, caule subfolioso, floribus secundis, nectarii labio indiviso. *Act. Ups.* 1740. p. 32. *Dalib. paris.* 277. *Linn. Sp. Pl.* p. 945. *Tom. II. n. 3.*

Helle-

Helleborine radicibus conicis, simplicibus. *Hall.* 274. *Bæhm.*

Fl. Lips. ind. p. 215. n. 516.

Orchis spiralis alba odorata. *I. B.* 11. 769. *Riv. bex.*

Orchistrum autumnale pratense spirale album, odoratum.

Mich. 30. t. 16.

Descr. Radix bulbosa, duplex, bulbis oblongis simplicissimis, glabris. Spadix 14. pollices transversos longus, simplex, erectus, leviter tomentosus. Folia radicalia ex ovato lanceolata, integriforma & glabra; Caulina subulata, vaginantia, solitaria, spadici arcte appressa. Bractæ florum ovato-lanceolatae, intortæ, concavæ, germen amplectentes, eoque longiores; omnes vero simul sumtæ funiculum contortum referunt. Flores 10-30. circiter, e viridi-albicantes, in spica homomolla ita dispositi, ut clausi non citius sese ad alterum latus flecent, quam post plenariam eorundem expansionem. *Calix* nullus, nisi bracteas pro eo assumas. *Cor.* Petala sex; exteriora tria subulata; supremum duobus interioribus in galeam convenientibus arcte annexit, ut fere adnatum videatur. Duo lateralia exteriora patula sunt. Inferius petalum seu Nectarium viridiuscum, quasi irroratum, integrum, versus interiora floris compressum, exteriora versus patulum, latiusculum, concavum, leviterque reflexum. *Pist.* Germen incurvum, oblongum, sub receptaculo floris. *Stamina & Pistillum* uti in aliis Ophridis speciebus. *Peric.* Capsula oblonga, leviter tantum intorta, in superficie angulis tribus carinatis longitudinalibus elevata, unilocularis, post maturitatem fusca. Carinæ tunc extrorsum magis magisque arcuatæ evadunt, donec earum connexio cum germinis parietibus utrinque solvatur sub specie annulorum trium dimidiatorum, quo fit, ut per tres hasce valvas semina numerosa, fusca, scobæformia, receptaculo linearie secundum medietatem cujuscunque lateris capsulæ decurrenti antea affixa, motu elasticò ejaculentur. Copiosissime provenit circa Sulzam ad Nicrum in Plaga Meridionali inter Ericam & Pineta. Floret Septembri & Octobri.

V.

DATISCA caule lœvi. *Linn. Sp. Pl. Tom. II. p. 1037. n. 1.*

Can-

Cannabis foliis pinnatis. Hort. Cliff. 457. Roy. lugdb. 221.

Cannabis lutea fertilis. Alp. exot. 300. t. 298. Moris. bist. 3.
p. 432. f. 8. t. 25. f. 4.

Luteola herba foliis cannabinis. Baub. pin. 100.

Descr. Flores masculi & femelli in duplice planta. Caules e radice provenientes teretes, digitii infantilis crassitie, inferne tuberculis minoribus albicantibus scabri. Folia omnia alterna, pinnata, pinnulis lanceolato-acuminatis, inæqualiter serratis; foliolo impari ut plurimum tripartito, lacinias hinc & inde profundius incisis. Flores masculi in panicula dispositi, femelli autem fere spicati. Pedunculi ex alis foliorum solitarii, inferioribus ex utroque sexu pendulis. Pedunculi florum proprii plurimi, solitarii ex alis foliorum plerumque simplicium orti. In utroque pariter ad ortum pedunculorum proprietatum flosculi emarcidi, steriles, & glandulæ subcylindraceæ conspi ciuntur pro pedunculis spuriis facile habendæ. *Flores masculi.* *Cal.* Perianthium monophyllum, in sex ut plurimum, rarius in 7-8-9. lacinias plerumque inæquales, lanceolatas reflexas que profunde divisum. *Cor.* nulla. *Stam.* Filamenta brevissima conica, ut plurimum octo; Numero alias valde variant; quandoque 6-7-9-10-11. stamina observantur. Antheræ erectæ, quadragonæ, lineares, bisulcæ ac biloculares. Spica florum femellorum nutans, floribus homomallis, sursum spectantibus. *Flores femelli.* *Cal.* Nullus. *Cor.* nulla. *Pist.* Germen oblongum, ut plurimum trigonum, quandoque tetragonum, rarissime penta- vel hexagonum. Styli plerumque tres, rarius quatuor, rarissime quinque vel sex; singulis iterum profunde bifidis, filiformibus. Stigmata simplicia. *Per.* Capsula unilocularis. *Semina* plurima, oblonga. *Obs.* Sæpius ad styli basin extrorsum emergit lacinia quædam brevissima, acuminate; an hæc pro calice floris feminini habenda est? Habitus omnino Cannabis est, in proprietatibus vero, gustu & olfactu percipiendis, pluralitate staminum & capsula uniloculari, trigona, multis seminibus foeta, maxima occurrit differentia. Floret quotannis in horto acad. Argentorat. Locus vero natalis Creta est.

VIRO NOBILISSIMO DOCTISSIMO QVE
I. T. KOELREVTER
S. P. D.
P R A E S E S.

Vehementer mallem non esse , quam esse , quem me esse jubes , ^{T V I}
nempe , ^{D O C T I S S I M E} CANDIDATE , edendi speciminis Præsidem .
Haud adeo ambigue loquor . Nec est , cur ^{T E} aliumve hæc detineat
ambiguitas . Doleo , liberius repeto , nec solus quidem doleo , doles ipse-
met mecum tentamini ^{T V O} publico me potius præesse oportere , quam
alia interesse vires ^{T V A S} tentantium opportunitate . Justus hic est dolor ,
nec dolere , aut justissimum hunc dolorem opprimere , atque data hac occa-
sione publice non effundere vitio nobis fane potius vertendum foret . Ita
enim dolemus eum abesse , qui præesse ^{T I B I} debuisset in nostra , quam con-
scendendi laudabilem nauctus es veniam , inaugurali cathedra , dolemus , in-
quam , abesse Virum non amplius redditum , Virum nobis conjunctissi-
mum , Virum ad res nostras ipsi olim concreditas selectissimum , Virum
longe lateque celebratissimum , nostrum , Prohdolor ! citiori fato denatum ,
nostrum , dulce alias , nunc triste adeo nomen , nostrum , quem sine dolo-
re acerbissimo vix nominare licet , nostrum , eheu ! ^{G M E L I N V M} , Faculta-
tis nostræ Seniorem dignissimum . Quid igitur , obsecro , mirum ; immu-
tata hac fataliter nos inter rerum facie , de eo nos adeo dolenter convenisse ,
quod alio lubenter tamen utrinque facimus respectu , ^{T V} quidem , pro ^{T V A}
de me , ego vero pro ^{mea} de ^{T E} confidentia . Suspensis itaque paululum
nostris querelis , ne mens in istis sit tota , earum monumento , ^{T V O R V M}
meritorum tesseram subjungere fas est . Eruditorum optioni das , vel no-
vos , in iis , quorum specimen hic profers , indicare labores , vel jube : e ab
iisdem feriari . Modeste hanc de ^{T E} ^{T V O} que hoc specimine exspectas alio-
rum sententiam . Dicam meam , dicam eandem publica fide , non perfidia ,
qua , si forte quidem insolentius quam privata , nocentius tamen certissime
fallunt hujus commatis testimoniorum scribæ . Autorem præsentis operis
^{T E} perhibes , perhibent idem alii multi , qui tamen aut non sunt , quod se esse
dicunt , aut , si sunt , melius fecissent , si , quod sunt , neque dixissent neque fuissent ,
non enixis , aut jam natis iterum suffocatis suis immaturis atque monstrosis
fœtibus . Nulla enim , quam captare volunt , gloriola apud prudentes . (im-
prudentum autem judicia ignominiam potius quam gloriam conciliant) ex-
pectanda est ab operibus opera pretium non facientibus . Ab utraque cul-
pa plane immunis es , ^{N O B I L I S S I M E} CANDIDATE , Tua sunt , quæ nobis
exhibes , & talia , quibus oleum operamque non perdidisti . De forma eorum
hac vice nil habeo quod addam , si a methodo discesseris , quani , qui erudi-
tionis

tionsis systematicæ necessitatem atque excellentiam ignorant, pro ignorantia suæ tegmine arbitriam esse, frustra clamant. In hoc vero tandem r^ez mecum fovere sententiam, ex ipso hoc scripto r^vo conjicere licet. At quid de materia, quam tractas, sentiendum erit? Cur hanc, nec aliam? An hæc ad scopum, ad studia r^vA, composita est? Nonne ista potius a philiatrorum nobiliorum laboribus aliena? Nonne πάρεγον τίβι sumis, reliquo rerum medicarum præcipuo studio, qui proprius huc spectantia scribere potuisse? Insecta insectaris. Nonne viliora hæc sunt objecta, & quæ adeo laboriosam non merentur indaginem? Nonne suppetunt alia indagatu digniora? hiscene præfers levidensia? Nonne r^vo forte aut seculi hujus justo plus indulges genio? Et si indulges, an id facis ad r^vA, ad aliorum, ad artium bonarum commoda? Si hoc, quo & an notabili usus alicujus eventu? Nonne denique eadem hæc materia intimius evolvi potuisset aut debuisset? En! quæ tībi possent obverti. Ad bina omnes diætæ dubitationes redeunt momenta. Unum operis r^vI usum, alterum personam r^vA attingit. Utrumque levidense, neutrum tībi quid detrahens. Quid sentiam, ad ista paucis regeram. Ipsemet eorum doleo vices, qui alienis occupati, parum solicii sunt de præcipua, quam tueri deberent, provincia. Aliter statuendum est de iis, qui hac non relæta, certi cujusdam studiorum generis dulcedine ducti, in isto quoque præcellere, gloriosum esse ducunt. Hoc nomine ab examinibus r^vis apud nos laudabiliter exantlati tē commendatum habemus, eodem tē aliis commendare, æquum judicamus. Historiam naturalem, in cuius operosa cultura r^vA quærvis, & hoc specimine comprobas, prærogativam, a foro nostro non alienam esse, eandem in nostros non solum sed & alias quam plurimos trahi posse usus, hodie apud prudentiores non amplius ambigitur. Haud igitur frustra r^vo & seculi moderni indulges genio. Duplex nobis proponis industriae r^vA indefessæ specimen, unum ex animantis, alterum ex vegetantibus naturæ penu depromtum. Posteriori tantum subscribo, quod Theophrastus dixit: Planta res varia, inque universum de ea referre, difficile. Ceterum non invidemus hasce tībi delicias. Cedant, optamus potius, quæ scrutatus es naturæ mysteria, cedant, quæ ulterius scrutari jubemus, ad hoc enim opus natus esse videris, cedant in r^vos, cedant in publicos usus. Felici huic inchoamento adde feliciora indies incrementa. Sequare, quos habes duces, summos viros. Cole Malpighianos & aliorum hujus notæ manes. Lege vestigia Halleriana, aliorumque nondum denatorum naturæ mystarum, quos naturæ conditor diu superstites esse jubeat. Ita dignus evades, qui tantorum naturæ curiosorum societatibus recipiatis. Vale, & quam beatissime vale, r^vi que studiosissimum me semper fore, periuasum habeas.

Dabam e Museo d. 21. Jun.
 MDCCCLV.

Graivé par Striedbeck à Strasbourg.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Monografien Entomologie Coleoptera](#)

Jahr/Year: 1755

Band/Volume: [0113](#)

Autor(en)/Author(s): Sigwart Georg Friedrich

Artikel/Article: [Dissertatio inavgvralis medica de Insectis Coleopteris, nec non plantis
quibusam rarioribus 1-48](#)